

Nastał świąteczny czas... str. 9

10 lat dla Swarzędza... ■ Zimowe utrzymanie dróg
Prosto z budowy ■ Bezpieczeństwo pożarowe – przypomnienie

Codziennie nowe informacje: www.swarzedz.pl

PLANTACJA CHOINEK

Sam wybierasz, sam wycinasz

Mielno, ul. Polna 5

bezpośrednio przy drodze Kobylnica - Wierzonka - Kicin - Koziegłowy

Piękne świerki i jodły od 50 cm do 4 m

Zapraszamy od 15 XI do 24 XII od 8:00 do 17:00

tel. 668-209-220

PRZEDSZKOLE KATOLICKIE P.W. DZIECIĄTKA JEZUS

- małe, kameralne przedszkole
- wykwalifikowana kadra pedagogiczna
- codzienny język angielski
- logopeda, psycholog, terapeuta pedagogiczny, pedagog specjalny
- liczne warsztaty
- nowatorskie metody pracy
- bogata oferta zajęć dodatkowych
- niskie czesne

**Zapraszamy dzieci
w wieku od 2,5 do 6 lat**

Przedszkole Niepubliczne

p.w. Dzieciątka Jezus

ul. Św. Marcina 38, 62-020 Swarzędz

KONTAKT: Tel. 61 897 45 93

przedszkoleswarzedz@caritaspozn.pl

www.przedszkoleswarzedz.caritaspozn.pl

**Kolonoskopia,
gastroskopia
oraz inne
zabiegi endoskopowe**

Bezboleśnie w znieczuleniu ogólnym

Swarzędz ul. Cieszkowskiego 100/102

Rejestracja telefoniczna 501 44 88 62

www.kolonoskopia.com

ZAKŁAD BETONIARSKI

MARIUSZ KOWALCZYK

604 377 950

**Produkcja – montaż
ogrodzeń betonowych**

Nekla, ul. Gnieźnieńska 4 www.ogrodzenia-nekla.pl

SKUP AUT

KASACJA POJAZDÓW

☎ 782 653 981

Wszystkie!
SPRAWNE | POWYPADKOWE
USZKODZONE | BEZ OPŁAT

Gratis!
DOJEŻDŻAMY | ODBIERAMY
AUTO LAWETĄ

płatność
gotówką!

JOR-DENT NZOZ Poradnia STOMATOLOGICZNA

ul. Cieszkowskiego 100/102 (obok stacji benzynowej)

stomatologia zachowawcza
stomatologia dziecięca
chirurgia, protetyka
prześwietlenie kamerą wewnątrzustną
panoramyczne zdjęcia RTG zębów

pon.-pt. 9:00-18:00

tel. 61 818 33 22, 609 523 082

Przyjmujemy również w ramach NFZ

Z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia
życzymy wszystkim Mieszkańcom Miasta i Gminy
Swarzędz radosnego, świątecznego nastroju,
serdecznych spotkań w gronie rodziny
i przyjaciół oraz wszelkiej pomyślności w życiu
zawodowym i prywatnym.
2025 rok niech będzie czasem pokoju
i realizacji osobistych zamierzeń.

Przewodnicząca
Rady Miejskiej w Swarzędzu
Barbara Czachura

Burmistrz
Miasta i Gminy Swarzędz
Marian Szkudlarek

10 lat dla Swarzędza

Rozmowa z Burmistrzem Miasta i Gminy Swarzędz, Marianem Szkuclarkiem

Jakie były Pana najważniejsze cele, gdy obejmował Pan stanowisko burmistrza 10 lat temu?

– Od początku za cel postawiłem sobie zrównoważony rozwój naszej gminy, ze szczególną dbałością o dwa obszary – edukację i komunikację. W zakresie edukacji celem, który udało się osiągnąć, było zapewnienie powszechnego dostępu do żłobków, przedszkoli i szkół. Wprowadziliśmy dopłaty do pobytu dziecka w żłobku, co spowodowało wzrost liczby miejsc w tych placówkach. W naszej gminie nie ma dziś problemu z umieszczeniem dziecka w przedszkolu, mamy nawet nadwyżkę wolnych miejsc. Radykalnie poprawiły się warunki nauczania w szkołach podstawowych, które konsekwentnie modernizujemy i rozbudowujemy.

Co do komunikacji – za priorytet przyjąłem rozwój sieci dróg. W ciągu ostatnich 10 lat wybudowaliśmy i zmodernizowaliśmy 37 km dróg, powstało 13 km ścieżek pieszo-rowerowych i 8 rond. Drugi kierunek to rozwój komunikacji publicznej. Tu wymienilibym zwłaszcza uruchomienie w 2018 r. Poznańskiej Kolei Metropolitalnej i wybudowanie trzech węzłów przesiadkowych – w Swarzędzu, Kobylnicy i Paczkowie. Dołożymy do tego modernizację bazy transportowej w Garbach i zakup w sumie 27 nowych autobusów, w tym

hybrydowych i elektrycznych.

Czy uważa Pan, że udało się zrealizować większość założeń z początku kadencji? Co było największym wyzwaniem?

– Potrzeby zawsze są większe od możliwości... W zakresie budowy dróg mamy wciąż wiele do zrobienia. Ważne dla nas wszystkich jest, że dobiegają końca skomplikowane przygotowania do realizacji dwóch bardzo ważnych inwestycji drogowych. Pierwsza to budowa tunelu pod torami w ul. Tabaki, która powinna się rozpocząć w przyszłym roku, a druga – budowa, wspólnie ze Starostwem Powiatowym, I etapu obwodnicy Swarzędza na odcinku od ul. Średzkiej aż do tzw. kolorowego wiaduktu.

A na pytanie o największe wyzwanie, mogę powiedzieć tylko: godzenie konieczności ponoszenia stale rosnących wydatków bieżących z realizacją inwestycji na wysokim poziomie.

Swarzędz jest dynamicznie rozwijającą się gminą. Jak bardzo zmieniła się na przestrzeni ostatnich 10 lat?

– Ogromne zmiany, widoczne dla każdego, to z jednej strony szybki wzrost liczby ludności, a z drugiej – rezultat liczy-

nych inwestycji prowadzonych na terenie gminy, zarówno samodzielnie przez nasz samorząd, jak i wspólnie z innymi podmiotami. W ciągu ostatnich 10 lat na inwestycje przeznaczyliśmy prawie 640 mln złotych, z czego 172 mln to środki pozyskane ze źródeł zewnętrznych – z Unii Europejskiej i krajowych konkursów.

Które inwestycje uważa Pan za kluczowe dla rozwoju miasta i całej gminy?

– Tunel pod torami kolejowymi i rondo w Kobylnicy – bardzo kosztowne przedsięwzięcie zrealizowane wspólnie z partnerami z PKP, powiatem i samorządem wojewódzkim. Do tego wspomniane trzy węzły przesiadkowe dobrze służące swarzędzanom. Na ukończeniu mamy dokumentację kolejnego tunelu, w ul. Tabaki w Swarzędzu, o którym wspomniałem wcześniej. No i obwodnica Swarzędza. Jest dokumentacja pierwszego odcinka, wykupiliśmy teren pod budowę, zabiegamy o dofinansowanie zewnętrzne.

Jak udaje się łączyć rozwój infrastruktury z dbałością o środowisko naturalne?

– Dzięki uczestnictwu Swarzędza w Związku Międzygminnym Puszcza Zielonka, skutecznie pozyskującym środki zewnętrzne, dorobiliśmy się ok. 65 km nowej sieci kanalizacji sanitarnej, co kosztowało prawie 130 mln zł. By chronić środowisko naturalne modernizujemy gminny transport, wyposażając go w autobusy hybrydowe i elektryczne. I co ważne – dzięki dopłatom z budżetu gminy doprowadziliśmy do wymiany większości starych pieców, tzw. „kopciuchów”, na nowe, spełniające normy emisji zanieczyszczeń.

Jakie projekty są w planach na najbliższe lata, aby utrzymać tempo rozwoju gminy?

– Tu muszę powtórzyć: budowa tunelu w ul. Tabaki, obwodnica – I etap do realizacji, II – etap projektowanie. A do tego, oczywiście, budowa kolejnych dróg i ścieżek pieszo-rowerowych, konsekwentna wymiana autobusów na nisko- i zero-emisyjne.

Często podkreśla Pan, jak ważne jest wsłuchiwanie się w potrzeby mieszkańców. Czy przez te 10 lat zmieniły się ich oczekiwania?

– Wciąż pierwszoplanowym problemem jest poprawa komunikacji i na tym się koncentrujemy. Rosną równocześnie po-

trzeby wyższego rzędu – dotyczące jakości przestrzeni publicznej. Dlatego konieczne jest dalsze inwestowanie w rozwój terenów zielonych, tworzenie nowej infrastruktury sportowej i rekreacyjnej.

Jakie działania podejmuje gmina, aby przyciągnąć młodych ludzi i wspierać rodziny, i co robi Swarzędz, aby poprawić jakość życia seniorów?

– Młodym rodzinom zapewniłbym powszechny dostęp do żłobków, miejsca w przedszkolach i szkołach dla wszystkich dzieci. Oświata – podkreślam – wciąż pozostaje priorytetem. Za bardzo ważną uznajemy równocześnie sprawę poprawy jakości życia seniorów. Powołane przed rokiem Centrum Usług Społecznych ma tu coraz więcej do zaoferowania. Obecnie, o czym informowałem już wiosną, kończymy przygotowania do utworzenia Centrum Aktywności Seniora – nowej placówki, która powstanie przy ulicy Poznańskiej w Swarzędzu. Jesteśmy właśnie w trakcie tworzenia programu funkcjonalnego i użytkowego tego obiektu.

Jak ocenia Pan współpracę z Radą Miejską przez te 10 lat? Jak układały się relacje z samorządami sąsiednich gmin oraz władzami województwa i powiatu?

– Współpracę z każdą Radą Miejską zawsze udaje mi się dobrze ułożyć. Ważne jest, by skupiać się na rozwiązywaniu konkretnych zagadnień, ważnych dla mieszkańców. Podobnie podchodzę i wysoko oceniam współpracę z samorządami powiatu i województwa. Przykładem znów niech będzie wspólnie, sprawnie wykonane, trudne i kosztowne przedsięwzięcie – budowa tunelu i ronda w Kobylnicy.

Jakie wydarzenie z Pana kadencji były szczególnym wyzwaniem?

– Jako najtrudniejszy czas wspominam początek marca 2020 r., gdy w Polsce ogłoszono stan pandemii. Jako samorząd nie byliśmy na to przygotowani, a co gorsza – władze centralne również. Trzeba było działać, podejmować brzemienne w skutkach, odpowiedzialne decyzje, a brakowało przepisów lub też zmieniające się przepisy nie nadążały za rozwojem sytuacji.

Jako ogromne wyzwanie wspominam też czas zaraz po napaści Rosji na Ukrainę w końcu lutego 2022 r. Musieliśmy się zmierzyć z wielkim, niekontrolowanym napływem uchodźców i zapewnić

im pomoc. Wielką empatią wykazali się wówczas nasi mieszkańcy, a wśród nich przedsiębiorcy.

Przypomniałbym jeszcze wydarzenia z wiosny 2020 r. – czas przygotowań do wyborów prezydenckich, „kopertowych”, które, na szczęście, nie doszły do skutku. Próbowano wówczas bezprawnie wymusić na samorządach przekazanie spisów wyborców. Mam tę satysfakcję, że nie ugiąłem się wtedy pod silną presję.

Czy przez te 10 lat miał Pan momenty, w których chciał Pan zrezygnować z pełnienia funkcji?

– Nie. Wiele ludzi woli narzekać niż rozwiązywać problemy. Ja uważam, że w każdej sytuacji należy szukać dobrego rozwiązania. Po to właśnie swarzędzanie mnie wybrali.

Czy jest coś, czego Pan żałuje lub chciałby zrobić inaczej?

– Nie jestem doskonały, ale nie popełniłem też żadnych poważnych błędów. Choć dziś, z perspektywy czasu, kilka decyzji personalnych podjąłbym inaczej.

Jak burmistrzowanie wpłynęło na Pana życie osobiste?

– 4 grudnia 2014 r. z chwilą objęcia mandatu burmistrza wiele się zmieniło w moim życiu, nie tylko zawodowym. To nie jest robota na 8 godzin dziennie i w wielu przypadkach wymaga poświęcenia weekendów, kosztem czasu, który można poświęcić rodzinie...

Jakie rady dałby Pan swojemu następcy?

– To jeszcze za wcześnie na udzielanie komukolwiek rad. Przede mną jeszcze cztery i pół roku do końca tej kadencji.

Co jeszcze chciałby Pan powiedzieć mieszkańcom Swarzędza z okazji tej rocznicy?

– Przede wszystkim chciałbym podziękować mieszkańcom za to, że po raz trzeci mi zaufali dając mandat do kierowania tą największą gminą Wielkopolski. Praca dla społeczności miasta i gminy Swarzędz od 10 lat jest dla mnie wielkim wyróżnieniem i wyzwaniem, i tak właśnie będę do niej podchodził przez następne cztery i pół roku. A na najbliższy, szczególnie czas, chciałbym Państwu życzyć udanego świątecznego wypoczynku w gronie najbliższych. Wszystkiego dobrego!

Rozmawiał: Maciej Woliński

51.000 zł na leczenie małego Alexa

7 listopada Fundacja Memoriału Arkadiusza Gołasia przekazała 51.000 zł na wsparcie leczenia małego Alexa. Środki te pochodzą od kibiców XIX Agrobex Memoriału Arkadiusza Gołasia, którzy licznie zaangażowali się w aukcje charytatywne towarzyszące turniejowi.

Współorganizatorem turnieju oraz zbiórki była Gmina Swarzędz. W ciągu kilku dni udało się zebrać imponującą sumę, która teraz wesprze rodziców Alexa w walce o jego zdrowie.

Dzięki zaangażowaniu kibiców oraz organizatorów, XIX Agrobex Memoriał Arkadiusza Gołasia okazał się nie tylko wydarzeniem sportowym, lecz także wielkim świętem solidarności i pomocy potrzebuującym. Wyrazy wdzięczności kierujemy do wszystkich, którzy wsparli ten szczytny cel, pokazując, że wspólnymi siłami można zdziałać wiele dobrego.

Dziękujemy za każdą złotówkę i każde słowo wsparcia. Dzięki Wam Alex ma szansę na lepsze jutro!

Alex urodził się z wadami wrodzonymi wszystkich kończyn. Nie wiadomo, jaka choroba wpłynęła na taki stan zdrowia. W chwili obecnej zbieramy fundusze na ratowanie jedynej jego nóżki, gdzie doszło do zwichnięcia biodra, zniekształcenia kości udowej i przemieszczenia rzepki w kolanie. Operacja ta będzie miała kilka etapów, łączny ich koszt to prawie pół miliona złotych. Po każdym etapie musimy spędzić w Warszawie kilka tygodni na intensywnej rehabilitacji. Dlatego przyda się naprawdę każdy grosz.

Zbiórka trwa na Siepomaga:

[Siepomaga.pl/wyjatkowy-alex](https://siepomaga.pl/wyjatkowy-alex)

Można także wpłacać darowizny bezpośrednio na konto Fundacji Zdążyć z Pomocą:

<https://dzieciom.pl/podopieczni/36206>

24 grudnia UMIG nieczynny

Informujemy, że w dniu 24 grudnia 2024 r. Urząd Miasta i Gminy w Swarzędzu będzie nieczynny.

W przypadku konieczności zgłoszenia aktu zgonu kontakt z Urzędem Stany Cywilnego w godz. od 8:00 do 13:00 pod nr tel. 512-015-081.

Poprawa bezpieczeństwa na przejściu dla pieszych w Zalasewie

W odpowiedzi na postulaty mieszkańców oraz w trosce o bezpieczeństwo pieszych, szczególnie uczniów Szkoły Podstawowej nr 1 w Zalasewie, wprowadzono zmiany w funkcjonowaniu sygnalizacji świetlnej na przejściu dla pieszych przy ul. Planetarnej.

System Dyscyplinowania Kierowców „All Red”, zainstalowany na ul. Planetarnej przy przejściu dla pieszych w pobliżu Szkoły Podstawowej nr 1 w Zalasewie, działać będzie na zasadzie stałej kontroli prędkości pojazdów.

» Przez cały czas dla kierowców wyświetlane jest czerwone światło na sygnalizatorze.

» Jeśli pojazd zbliża się do przejścia z **dozwoloną prędkością** lub wolniej, system automatycznie zmienia światło na zielone, pozwalając na płynny przejazd.

» Gdy kierowca przekracza dozwoloną prędkość, czerwone światło pozostaje włączone, zmuszając go do zatrzymania się przed przejściem.

System skutecznie wymuszać będzie przestrzeganie ograniczeń prędkości, zwiększając bezpieczeństwo pieszych, zwłaszcza w rejonach o dużym natężeniu ruchu dzieci. Dzięki temu kierowcy muszą dostosować swoją jazdę do obowiązujących przepisów, co przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa w okolicy.

Piesi mogą korzystać z przejścia w standardowy sposób, po naciśnięciu przycisku sygnalizator zmienia światło na zielone, umożliwiając bezpieczne przejście przez jezdnię.

Dodatkowo, jeszcze w tym roku planowana jest modernizacja systemu oświetlenia S-Line, zamontowanego w chodniku przy krawędzi jezdni. Zmodernizowany system zapewni lepszą widoczność i komfort wszystkim uczestnikom ruchu drogowego, szczególnie po zmroku.

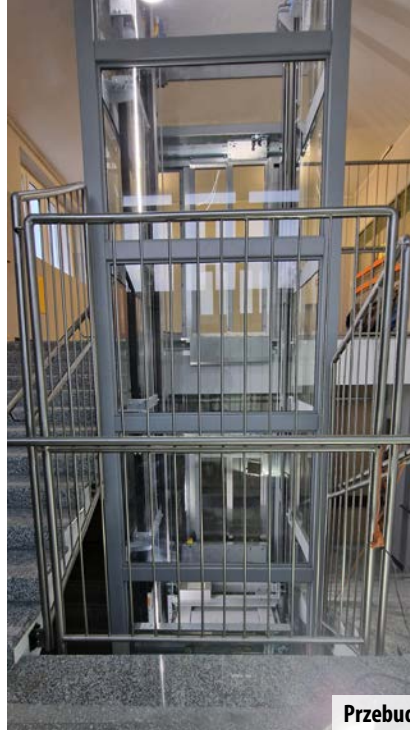
Dziękujemy za współpracę i prosimy o zachowanie ostrożności na drodze.

/wid/

Ośrodek Kultury – remont z dofinansowaniem

Koniecznego remontu doczekał się budynek Ośrodka Kultury w Swarzędzu. Została odnowiona elewacja, wymieniono rynny, odmalowano balustrady, wykonano

Przebudowa SP nr 4

remont tarasu. Wewnątrz prace remontowe przeprowadzono w salkach plastycznej i tanecznej. Przewidziano również prace, które ułatwią funkcjonowanie osobom niepełnosprawnym.

Koszt remontu to 498.908,92 zł, z czego 130.000 zł stanowi dofinansowanie uzyskane w ramach programu „Kulisy kultury”.

/mk/

Przebudowa Szkoły Podstawowej nr 4 w celu dostosowania dla potrzeb osób niepełnosprawnych

Na ukończeniu jest bardzo ważna inwestycja pod nazwą „Przebudowa Szkoły Podstawowej nr 4 im. Jana Brzechwy w Swarzędzu w celu dostosowania dla potrzeb osób niepełnosprawnych”. Szkoła została wyposażona w windę osobową w klatce schodowej części frontowej (skrzydło budynku „B”) oraz platformę schodową dla osób niepełnosprawnych na klatce schodowej w części tylnej (skrzydło budynku „C”). Zamówienie obejmowało także roboty budowlane, wyburzeniowe i rozbiórkowe, roboty w zakresie okablowania i instalacji elektrycznych oraz podłączenia energetyczne, roboty wykończeniowe oraz odbiory techniczne zamontowanych urządzeń przez odpowiednie służby.

Wykonawcą robót budowlanych była firma LIFTPROJEKT Sp. z o.o., z Warszawy, a koszt wyniósł 1.105.820,00 zł. Wszystkie prace wraz z dostawami urządzeń i podzespołów zostały ukończone. Trwa procedura odbiorowa urządzeń przez odpowiednie służby, tj. Urząd Dozoru

technicznego (UDT), Państwową Straż Pożarną, Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną oraz Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w celu uzyskania pozwolenia na użytkowanie urządzeń.

/jf-c, mw/

SP nr 2 w Zalasewie – poprawa wentylacji

Zrealizowano również remont wentylacji w SP 2 Zalasewo. Poprawiono komfort funkcjonowania we frontowym skrzydle szkoły, w salach lekcyjnych dodatkowo zostały zamontowane klimakonwektory.

Na przyszły rok planowy jest projekt oraz realizacja kolejnego etapu chłodzenia i poprawienia funkcjonowania w pozostałych salach lekcyjnych.

/mk/

Przygotowania do budowy parkingu przy Szkole Podstawowej nr 2 w Swarzędzu

Od grudnia 2022 r. trwają prace projektowe dotyczące budowy parkingu przy Szkole Podstawowej nr 2 w Swarzędzu. Pierwotnie zakładano uzyskanie decyzji pozwolenia na budowę oraz opracowanie dokumentacji technicznej wraz z szacunkiem kosztów realizacji do końca maja 2024 r. Z uwagi na nieprzewidziane wcześniej okoliczności termin ten został wydłużony. Obecnie zmierzamy do ukończenia prac projektowych, złożony został wniosek o pozwolenie na budowę i po uzupełnieniu dokumentów wymaganych przez Starostwo Powiatowe, spodziewamy się uzyskania w/w decyzji przed końcem

stycznia 2025 r. Realizacja tej inwestycji – jeśli nic nie stanie na przeszkodzie – przewidziana jest na lata 2025-2026.

Przy Szkole Podstawowej nr 2 przewiduje się budowę miejsc postojowych oraz chodników łączących projektowany parking z istniejącymi ciągami pieszymi, częściową przebudowę istniejącego chodnika i jezdni oraz budowę nowych miejsc postojowych w obrębie szkoły, a także budowę odwodnienia i oświetlenia miejsc postojowych, doświetlenie tunelu pieszego w nasypie drogowym i przebudowę istniejącego zjazdu z ul. Kościuszki. Łącznie zaprojektowano 53 nowe miejsca postojowe.

/mg/

Remont dachu dawnego budynku dworskiego na potrzeby Przedszkola nr 1 w Swarzędzu

Sprawnie przebiega inwestycja pod nazwą „Remont dachu dawnego budynku dworskiego na potrzeby Przedszkola nr 1 w Swarzędzu”. Wykonawcą jest firma APR INSTALACJE Sp. z o.o. z Poznania. Remont ma kosztować 710.000 zł (z czego 390.000,00 zł to dofinansowanie z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków Polski Ład - edycja II). W związku z dużym zakresem prac dodatkowych, niemożliwych do przewidzenia na etapie projektowym, wartość umowy może ulec zwiększeniu. Czas na wykonanie zakresu podstawowego ustalono na 100 dni od daty podpisania umowy tj. do dnia 11.01.2025 r. W związku z dużym zakresem prac dodatkowych, niemożliwych do przewidzenia na etapie projektowym, termin zakończenia może ulec wydłużeniu.

Zakres prac związanych z remontem:

1) prace zewnętrzne:

- » demontaż starego pokrycia dachowego;
- » demontaż zniszczonego deskowania całej połaci dachowej;
- » wymiana uszkodzonych elementów konstrukcji więźby dachowej na nowe;
- » wykonanie impregnacji owadobójczej całej konstrukcji drewnianej;
- » przemurowanie kominów ponad dachem;
- » wykonanie nowego pokrycia deskowego wraz z z warstwą izolacyjną z papy;

☞ dok. ze str. 7

- » montaż blachy;
- » wykonanie nowej instalacji odgromowej.

2) prace wewnętrzne:

- » rozbiórka istniejących ścianek działowych w konstrukcji drewnianej;
- » odkucie tynków i oczyszczenie istniejących elementów konstrukcji drewnianej;
- » demontaż deskowania stropów drewnianych kondygnacji poddasza wraz z usunięciem ze ślepego pułapu polepy glinkiano – piaskowej celem odciążania stropów;
- » wypełnienie powstałej pustki między belkami stropowymi wełną mineralną miękką w celu wygłuszenia stropu i uzyskaniu odpowiedniej izolacyjności termicznej;
- » montaż nowej warstwy podłogowej.

/j/f-c/

Jaśniej i taniej – wymiana 750 lamp ulicznych z rządowym dofinansowaniem

Na ukończeniu jest modernizacja oświetlenia ulicznego polegająca na wymianie 750 opraw oświetleniowych sodowych na oprawy LED. Całkowity koszt to prawie 740 tys. zł, z czego 592 tys. zł to dofinansowanie otrzymane z rządowego programu „Rozświetlamy Polskę”. Wykonawcą jest LUG Services Sp. z o.o. z Zielonej Góry.

Rezultatem tej inwestycji jest znaczna oszczędność energii elektrycznej i obniżenie ponoszonych na nią wydatków.

/mw/

Nowy teren rekreacyjny w Rabowicach otwarty

W sobotę, 7 grudnia br. przy świetlicy wiejskiej w Rabowicach oficjalnie otwarto nowy teren rekreacyjny. W uroczystości wzięli udział: burmistrz Swarzędza Marian Szkudlarek, jego zastępca Grzegorz Taterka, sołtys Rabowic Aneta Konieczna, radni Rady Miejskiej oraz członkowie rady sołeckiej i mieszkańcy.

Nowo powstały kompleks rekreacyjny to inwestycja, która z pewnością stanie się sercem lokalnej społeczności. Główną atrakcją obiektu jest wielofunkcyjne boisko o powierzchni ponad 1100 m², które umożliwia grę w piłkę ręczną oraz koszykówkę. Wyposażone w nowoczesną nawierzchnię poliuretanowo-gumową, ogrodzenie panelowe i piłkochwyty, zapewnia bezpieczeństwo i komfort użytkownikom.

Obok boiska powstała strefa wypoczynkowo-rekreacyjna w formie eko-

-ogrodu z alejkami parkowymi, elementami małej architektury i klimatycznym oświetleniem. Przy terenie zorganizowano

również parking z 10 miejscami postojowymi, w tym jednym przeznaczonym dla osób z niepełnosprawnościami. Nowy teren rekreacyjny w Rabowicach nie tylko poprawi jakość życia mieszkańców, ale również stanie się miejscem spotkań i aktywności sportowej dla całej społeczności.

Uroczystości towarzyszył świąteczny klimat Mikołajek. Najmłodsi uczestnicy mogli liczyć na tradycyjne atrakcje, w tym słodkości i miłą atmosferę, która sprzyjała wspólnemu świętowaniu.

/wpr/

■ Fot. M.Malińska-Murek

Nastał świąteczny czas..

6 grudnia nasz Rynek wypełnił się swarzędzanami licznie przybyłymi, by wspólnie uczestniczyć w uroczystym rozświetleniu choinki. Kolorowe stragany, świąteczne jadło,

wspólne zabawy oraz występy wokalne to tylko niektóre atrakcje, które czekały zwłaszcza na najmłodszych.

Najważniejszym wydarzeniem był jednak przyjazd samego Świętego Mi-

kołaja, którego na scenie powitał burmistrz Swarzędza, Marian Szkudlarek. Gdy tylko rozświetlono choinkę, można było wspólnie przyznać, że w Swarzędzu nastał magiczny, świąteczny czas...

/wpr/

■ Fot. Laura Łuczak

Zimowe utrzymanie dróg w sezonie 2024/2025

Urząd Miasta i Gminy w Swarzędzu informuje, iż zimowe utrzymanie dróg w sezonie 2024/2025 na terenie miasta i gminy Swarzędz będzie realizowane w następujący sposób:

1) Dla drogi krajowej nr 92 – „akcję zima” prowadzi Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
nr tel.: 61 866 58 34 (Osoba dyżurująca całodobowo)

2) Dla drogi wojewódzkiej nr 194 – „akcję zima” prowadzi Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Poznaniu, nr tel.: 61 225 81 53 (czynny w godz. 7.00-15.30), tel. 601 093 041 (czynny po godz. 15.30 w okresie dyżurów zimowych)

RDW Gniezno, nr tel.: 61 225 84 20, 61 426 56 23 (czynny w godz. 7.00-15.30), tel. 603 559 169 (czynny po godz. 15.30 w okresie dyżurów zimowych)

- ul. Gnieźnieńska (Bogucin, Janikowo, Wierzenica)
- ul. Poznańska (Kobylnica, Uzarzewo)

3) Dla dróg powiatowych na terenie gminy Swarzędz (wg poniższego zestawienia) „akcję zima” prowadzi Zarząd Dróg Powiatowych w Poznaniu: nr tel.: 508 236 315 (osoba dyżurująca całodobowo)

- na terenie miasta Swarzędz:
 - ul. Rabowicka
- na terenie gminy Swarzędz:
 - ul. Średzka/ul. Kórnicka/ul. Tulecka (była droga nr 433)
 - 2407P – Koziegłowy-Swarzędz
 - 2408P – Wierzgonka-Pobiedziska
 - 2410P – Swarzędz-Środa Wielkopolska
 - 2435P – Swarzędz-Biskupice
 - 2436P – Swarzędz-Sarbinowo
 - 2437P – Biskupice-Paczkowo

- 2439P – Paczkowo-Trzek
- 2512P – ul. Rabowicka

4) Dla dróg gminnych
W sezonie 2024/2025 zimowe utrzymanie przejezdności ulic na terenie miasta i gminy Swarzędz prowadzone będzie przez firmę: **PROJEKT-BRUK RAFAŁ KOWALCZYK, Łubowo 92B, 62-260 Łubowo**.

Przyjmowanie zgłoszeń zimowego utrzymania

1) Z ramienia UMiG Swarzędz zgłoszenia przyjmować będą:

► **Poniedziałek w godz. 8:00-16:00; Wtorek-Piątek w godz. 7:30-15:30**

Wydział Infrastruktury Drogowej: Alicja Smelka, Anna Braciszewska

nr tel.: 61 65 14 067

e-mail: wid@swarzedz.pl

► **poza godzinami pracy Urzędu oraz w soboty, niedziele i święta**

Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Przeciwpożarowej, tel.: 500 250 998

► **Poniedziałek-Piątek w godz. 6:00-22:00**

Straż Miejska, tel. interwencyjny 61 65 10 986

2) W przypadku przyjęcia zgłoszenia przez Straż Miejską, bądź na podstawie obserwacji dokonanych w terenie przez pracowników jednostki, należy przekazać zgłoszenie do wspomnianych wyżej jednostek, zgodnie z przedstawionym harmonogramem.

Opracowany plan obejmuje wykaz poszczególnych ulic miasta i gminy Swarzędz, objętych zimowym utrzymaniem z podziałem na 4 standardy utrzymania zimowego.

Poniżej przedstawiono szczegółowy zakres:

Standard I (sieć priorytetowa)

– drogi i ulice (stanowiące główne szlaki komunikacyjne), którymi odbywa się ruch komunikacji autobusowej oraz teren utwardzonych przystanków autobusowych; obejmuje on:

- » posypywanie profilaktyczne przed wystąpieniem zjawiska śliskości zimowej
- » w przypadku wystąpienia nagłego bądź niespodziewanego zjawiska, przystąpienie do akcji odśnieżania i usuwania śliskości zimowej winno mieć miejsce w czasie do 25 minut od momentu wydania polecenia telefonicznego przez Zamawiającego bądź jednostki przez niego upoważnionej.

SWARZĘDZ:

- ul. Armii Poznań
- ul. Cieszkowskiego (do rzeki Cybina)
- ul. Cmentarna (do skrzyżowania z ul. Żonkilową)
- ul. Dworcowa
- droga dojazdowa do ogródków działkowych (wychodząca od ul. Kirkora pod wiaduktem kolejowym)
- ul. Geremka
- ul. Graniczna
- ul. Grudzińskiego (łącznie z przedłużeniem poprzez ul. Pszenną w Łowicę – do Łowieckiej)
- ul. Jesionowa
- ul. Kasprowicza (odcinek od ul. Strzeleckiej do ul. Napoleońskiej)
- ul. Kirkora
- ul. Kościuszki
- ul. Kórnicka (od ul. Łąkowej do skrzyżowania z ul. Średzką)
- ul. Kupiecka
- ul. Kwaśniewskiego
- ul. Nowowiejska (odcinek od wejścia w ul. Tysiąclecia do skrzyżowania z ul. Średzką i ul. Kórnicką)
- ul. Piaski
- ul. Polna (od skrzyżowania z ul. Wrzesińską do DK92)

- ul. Polna (od skrzyżowania z DK92 do ronda) / ul. Średzka (od ronda do skrzyżowania z ul. Kórnicką) / ul. Kórnicka (od skrzyżowania z ul. Średzką do skrzyżowania z ul. Warzywną)
- ul. Przybylskiego
- ul. Rynek
- ul. Rzemieślnicza (odcinek od ul. Kirkora)
- ul. Staniewskiego
- ul. Stawna
- ul. Strzelecka
- ul. Szumana
- ul. Średzka (od skrzyżowania z ul. Kórnicką do skrzyżowania z ul. Złotą)
- ul. Św. Marcina
- ul. Tabaki (+ dworzec i parkingi)
- ul. Tysiąclecia
- ul. Wrzesińska (odcinek od Rynku do skrzyżowania z ul. Polną)
- ul. Zamkowa
- ul. Zapłocie
- pętla Kościuszkowców
- Plac Niezłomnych
- rondo Józefa Kunerta (przy ul. Kupieckiej/Granicznej)
- rondo Żołnierzy Niezłomnych (przy ul. Tysiąclecia/Granicznej)
- rondo Ofiar Katastrofy Smoleńskiej
- rondo św. Floriana (przy ul. Dworcowej)

BOGUCIN:

- ul. Słocińskiego (zjazd z ul. Gnieźnieńskiej + pętla autobusowa)

GARBY:

- ul. Daktylowa (tylko dz. nr ewid. 74 – bez bocznych dróg)

GORTATOWO:

- ul. Swarzędzka (odcinek od ul. Dożynkowej do ul. Dożynkowej)

GRUSZCZYN:

- ul. Katarzyńska (odcinek od ul. Mechowskiej do ul. Swarzędzkiej)
- ul. Mechowska (odcinek od ul. Katarzyńskiej do ul. Nowowiejskiego)

JANIKOWO:

- ul. Asfaltowa
- ul. Podgórna
- ul. Swarzędzka (do skrzyżowania z ul. Studniarskiego)

JASIN:

- ul. Bliska

KOBYLNICZA:

- ul. Swarzędzka (od nr 8 do ul. Dworcowej)
- ul. Dworcowa (odcinek od ul. Swarzędzkiej do ul. Szkolnej + pętla autobusowa i parkingi)

KRUSZEWNIA:

- ul. Czarnoleska
- ul. Spółdzielcza (od skrzyżowania z ul. Białowieską do ul. Swarzędzkiej)

PACZKOWO:

- ul. Dworska
- ul. Sokolnicka
- ul. Średzka (od skrzyżowania z dk92 do przejazdu kolejowego)

RABOWICE:

- ul. Bliska (od ul. Rabowickiej do ul. Bukowej)
- ul. Bukowa
- ul. Olszynowa
- ul. Świerkowa

SOKOLNIKI GWIAZDOWSKIE:

- ul. Sokolnicka
- ul. Łubinowa (od skrzyżowania z ul. Sokolnicką do skrzyżowania z ul. Truskawkową + pętla autobusowa)

UZARZEWO:

- ul. Akacja (od skrzyżowania z ul. Biskupicką do skrzyżowania z ul. Kasztanową + pętla autobusowa + drogi dojazdowe do bloków)

WIERZENICA:

- ul. Dębowa
- ul. Wierzenicka (od skrzyżowania z ul. Dębową do ul. Działkowej)

WIERZONKA:

- ul. Działkowa

ZALASEWO:

- ul. Planetarna
- ul. Polska (od skrzyżowania z ul. Planetarną do skrzyżowania z ul. Kórnicką)
- rondo Powstańców Wielkopolskich Ziemi Swarzędzkiej (przy ul. Kórnickiej/Polskiej)
- rondo Szarych Szeregów (przy ul. Transportowej)
- ul. Transportowa

Standard II**(sieć strategiczna)**

drogi i ulice, którymi odbywa się ruch komunikacji autobusowej, na terenie utwardzonych przystanków autobusowych oraz na terenie dróg osiedlowych; obejmuje on:

- » posypywanie profilaktyczne przed wystąpieniem zjawiska śliskości zimowej;

- » w przypadku wystąpienia nagłego bądź niespodziewanego zjawiska, przystąpienie do akcji odśnieżania i usuwania śliskości zimowej winno mieć miejsce w czasie do 30 minut od momentu wydania polecenia telefonicznego przez Zamawiającego bądź jednostki przez niego upoważnionej;
- » nie dopuszcza się występowania zasp śnieżnych oraz zajeżdżonej warstwy śniegu również podczas opadów.

SWARZĘDZ:

- ul. Działkowa
- ul. Kaczorowskiego
- ul. Kasprowicza (odcinek od ul. Napoleońskiej)
- ul. Kosynierów
- ul. Kórnicka (od ul. Rynek do skrzyżowania z ul. Kościuszką)
- ul. Meblowa
- ul. Mickiewicza
- ul. Miodowa
- ul. Morelowa (od Stawnej do Malinowej)
- ul. Napoleońska
- ul. Nowy Świat
- Plac Powstańców Wielkopolskich
- ul. Rzemieślnicza (do skrzyżowania z ul. Miodową)
- ul. Sikorskiego
- ul. Tortunia
- droga dojazdowa do Zespołu Szkół nr 1 (przy skrzyżowaniu ul. Św. Marcina z ul. Zamkową)
- droga serwisowa wzdłuż ul. Poznańskiej (od skrzyżowania z ul. Sienkiewicza do skrzyżowania z ul. Skargi)
- Os. Hipolita Cegielskiego
- Os. Czwartaków
- Os. Dąbrowszczaków + Zygmunta III Wazy
- Os. Tytusa Działyńskiego
- os. Kościuszkowców
- os. Macieja Mielżyńskiego
- Os. Edwarda Raczyńskiego

BOGUCIN:

- ul. Olchowa
- ul. Słocińskiego (poza pętlą autobusową i zjazdem z ul. Gnieźnińskiej – zakres Standardu I)
- ul. Wiśniowa
- ul. Wrzosowa (odcinek od skrzyżowania z ul. Słocińskiego do zakończenia przy boisku)

GORTATOWO:

- ul. Cicha
- ul. Fabryczna

GRUSZCZYN:

- ul. Ku Dolinie
- ul. Zielńska (bez odc. od Darniowej do Mechowskiej)

JANIKOWO:

- ul. Leśna

JASIN:

- ul. Ziółowa
- ul. Gerberowa
- ul. Grudzińskiego

KARŁOWICE:

- ul. Topolowa

KOBYLNICZA:

- ul. Szkolna (od skrzyżowania z ul. Poznańską do przejazdu kolejowego)
- ul. Wiatrakowa (od skrzyżowania z ul. Poznańską do torów kolejowych)

PACZKOWO:

- Szkolna

PUSZCZYKOWO- ZABORZE

- ul. Zaborska

SARBINOWO:

- ul. Dobra

ZALASEWO:

- ul. Jana Heweliusza
- ul. Mokra (od skrzyżowania z ul. Rivolięgo do skrzyżowania z ul. Planetarną)
- ul. Józefa Rivolięgo (odcinek od ul. Armii Poznań do ul. Galileusza oraz odcinek od ul. Transportowej do ul. Zaleśnej)
- ul. Botaniczna
- ul. Hebanowa

Standard III**(sieć podstawowa)**

– pozostałe drogi i ulice gminne (wymienione w załączniku nr 1) o nawierzchni bitumicznej lub z kostki brukowej (w tym również drogi wewnątrz poszczególnych osiedli), obejmuje on:

- » posypywanie profilaktyczne przed wystąpieniem zjawiska śliskości zimowej
- » w przypadku wystąpienia nagłego bądź niespodziewanego zjawiska, przystąpienie do akcji odśnieżania i usuwania śliskości zimowej winno mieć miejsce w czasie do 60 minut od momentu wydania polecenia telefonicznego przez Zamawiającego bądź jednostki przez niego upoważnionej

- » podczas opadu może wystąpić warstwa zajeżdżonego śniegu, nieutrudniająca ruchu.

Standard IV
(sieć lokalna)

– pozostałe drogi i ulice gminne (wymienione w załączniku nr 1) o nawierzchni nieutwardzonej, utwardzonej gruzobetonem bądź kruszywem kamiennym, obejmuje on:

- » w przypadku wystąpienia nagłego bądź niespodziewanego zjawiska, przystąpienie do akcji odśnieżania i usuwania śliskości zimowej (odpłuzzenie i uszorstnienie piaskiem) winno mieć miejsce w czasie do 120 minut od momentu wydania polecenia telefonicznego przez Zamawiającego bądź jednostki przez niego upoważnionej
- » podczas opadu może wystąpić warstwa zajeżdżonego śniegu, nieutrudniająca ruchu.

Mieszkańcom przypominamy, iż obowiązek odśnieżania i zabezpieczania chodników należy do właściciela nieruchomości, do której przylega chodnik. Śnieg zalegający na chodnikach winien być gromadzony na chodniku wzdłuż krawędzi jezdni. Prosimy nie składować śniegu na jezdni – skutkuje to zaistnieniem niebezpieczeństwa w ruchu drogowym sankcjonowanym ponadto mandatem ze strony Straży Miejskie.

Pamiętajmy, także o obowiązku usuwania śniegu i lodu z obiektów budowlanych. Na właścicielach, zarządcach i administratorach obiektów ciąży obowiązek monitorowania pokrywy śnieżnej lub lodowej zalegającej na dachach, stropodachach, tarasach użytkowych, balkonach lub tym podobnych elementach budynków, mających znaczenie z punktu widzenia bezpieczeństwa użytkowania.

Strażacy przypominają:

Bezpieczeństwo pożarowe w okresie grzewczym

Okres grzewczy corocznie obfituje niestety w zwiększoną liczbę pożarów budynków związanych z niewłaściwą eksploatacją lub wadami urządzeń i instalacji grzewczych. Najczęściej występującymi sytuacjami są w tym przypadku pożary przewodów kominowych. Przyczyną tego typu zdarzeń jest brak systematycznego usuwania zanieczyszczeń z przewodów dymowych i spalinowych, a także świadome wypalanie sadzy w celu udroźnienia przewodów. Tego typu sytuacje są niedozwolone, należy zdawać sobie sprawę z tego, że użycie nawet niewielkiej ilości płynów łatwopalnych może spowodować wybuch. Pożary sadzy mogą być groźne w skutkach. Przy uszkodzeniu konstrukcji komina może dojść do rozprzestrzenienia się pożaru na cały budynek. Duże ilości palących się materiałów wydobywające się przez wylot komina znacznie zwiększają niebezpieczeństwo zapalenia przyległych, palnych części konstrukcji. Wskutek zapalenia się sadzy może też nastąpić pęknięcie komina, które często bywa niewidoczne, ale groźne w skutkach i może być przyczyną zacczadzenia. Należy więc zadbać o stan przewodów kominowych, terminowe badania kominarskie a także o odpowiedni materiał opałowy, gdyż w razie interwencji Straży Pożarnej trzeba liczyć się z konsekwencjami prawnymi. Pożaru sadzy czy zadymienia nie wolno ignorować!

W przypadku zaistnienia pożaru w kominie należy:

- » wykonać połączenie na numer alarmowy 998 lub 112, wezwać Państwową Straż Pożarną, podając szczegółowo co się dzieje i jak dojechać do danego budynku,

- » wygasić ogień w piecu/kominku,
- » zamknąć dopływ powietrza do pieca od dołu i od góry,
- » przez cały czas dozorować całą długość przewodu kominowego od strony pomieszczeń,
- » zabezpieczyć do ewentualnego użycia środki gaśnicze, np. gaśnice, koc gaśniczy,
- » udostępnić pomieszczenia i udzielić niezbędnych informacji przybyłym strażakom.

Ważne!

Pożarów kominowych nie należy gasić wodą, gdyż gwałtowne oziębienie komina i gwałtowny wybuch pary wodnej może spowodować pęknięcia komina, pieca i rozprzestrzenienie się pożaru. Po pożarze sadzy w kominie należy wezwać kominarza, aby dokonał wyczyszczenia przewodów i zwrócił uwagę na ich stan techniczny. Należy pamiętać, iż przez nieszczelne przewody wędrują palące się cząstki materiału palnego lub bardzo gorące gazy spalinowe, w tym groźny, niewyczuwalny tlenek węgla (czad). Jeżeli zadbamy o właściwy stan techniczny sprzętu, urządzeń i instalacji, będziemy wykorzystywać je zgodnie z przeznaczeniem, odpowiednio eksploatować, ryzyko powstania pożaru czy wybuchu zmniejszymy do minimum.

Tlenek węgla – cichy zabójca!

Każdego roku z powodu zatrucia tlenkiem węgla, potocznie zwanego czadem, ginie kilkadziesiąt osób. Przyczyną tych zdarzeń jest przede wszystkim niewłaściwa eksploatacja urządzeń i instalacji grzewczych budynku. Przyczyną zatrucia w mieszkaniach w głównej mierze jest

niesprawność przewodów kominowych: spalinowych, dymowych, jak również, a może przede wszystkim, wentylacyjnych. Tlenek węgla powstaje podczas procesu niepełnego spalania materiałów palnych, które występuje przy niedostatkowi tlenu w otaczającej atmosferze. Niebezpieczeństwo zacczadzenia wynika z faktu, że tlenek węgla:

- » jest gazem niewyczuwalnym zmysłami człowieka (bezwonny, bezbarwny i pozbawiony smaku),
- » blokuje dostęp tlenu do organizmu, poprzez zajmowanie jego miejsca w czerwonych ciałkach krwi, powodując przy długotrwałym narażeniu śmierć.

Objawami zatrucia mogą być duszności, bóle i zawroty głowy, nudności, wymioty, osłabienia, przyspieszone bicie serca i oddychanie. Należy wówczas natychmiast opuścić pomieszczenie, w którym się znajdujemy i zasięgnąć porady lekarskiej. Pamiętajmy zatem, że w celu uniknięcia zacczadzenia należy:

- » przeprowadzać okresowe kontrole techniczne, w tym sprawdzanie szczelności przewodów kominowych, ich systematyczne czyszczenie oraz sprawdzanie występowania dostatecznego ciągu powietrza,
- » systematycznie kontrolować wentylację w pomieszczeniach, np. poprzez przykładanie kartki papieru do otworu (kratki) wentylacyjnej; kartka powinna przywrzeć do wyżej wspomnianego otworu,
- » nie zaklejać kratki wentylacyjnych (!),
- » użytkować sprawne techniczne urządzenia, w których odbywa się proces spalania, zgodnie z instrukcją producenta,
- » w przypadku wymiany okien na nowe, sprawdzić sprawność wentylacji,
- » często wietrzyć pomieszczenia, zwłaszcza kuchnie, łazienki wyposażone w piece gazowe, kotłownie.

Skutecznym zabezpieczeniem przed zatruciem tlenkiem węgla może być też zamontowanie w mieszkaniu detektora tlenu węgla. Czujka ta pozwala wykryć nawet niewielkie ilości tlenu węgla, kiedy nie występuje on w stężeniu zagrażającym naszemu zdrowiu. Jeżeli zadbamy o właściwy stan techniczny sprzętu, urządzeń i instalacji, będziemy wykorzystywać je zgodnie z przeznaczeniem, odpowiednio eksploatować, ryzyko powstania zatrucia praktycznie całkowicie wyeliminujemy.

/osp/

Koło Swarzędz TPPW rozpoczęło obchody 106 rocznicy wybuchu Powstania Wielkopolskiego

W 2024 roku członkowie Koła Swarzędz Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego 1918/1919 rozpoczęli obchody kolejnej rocznicy wybuchu Powstania Wielkopolskiego już w listopadzie. W niedzielę 17 listopada 2024 r., podczas mszy świętej, w kościele pw. Matki Bożej Wspomożycielki Wiernych w Swarzędzu, zostali wspomniani w modlitwie wszyscy powstańcy pochowani na parafialnym cmentarzu przy ul. Poznańskiej. Po mszy członkowie TPPW oraz rodziny powstańców spotkali się na cmentarzu przy grobach, które zostały wpisane do *Ewidencji grobów weteranów walk o wolność i niepodległość Polski*. Mogiły te oznaczone są tabliczką *Weteran walk o niepodległość*, udekorowaną barwami narodowymi. Informacja o wpisaniu do ewidencji wpisana została, przez zarządcę cmentarza, do Księgi cmentarnej.

Dotychczas członkom Towarzystwa udało się wpisać do ewidencji groby powstańców: Michała Białkowskiego, Andrzeja Brodziszewskiego, Ignacego Doreckiego, Bronisława Jakubowskiego, Wiktora Kempy, Kazimierzy Koniecznej, Jana Mielnika, Bolesława Penczyńskiego i Wiktora Wilczyńskiego. Wśród nich są powstańcy, którzy urodzili się na ziemi swarzędzkiej, jak i ci, którzy zostali mieszkańcami naszej gminy w późniejszym okresie życia.

Koło Swarzędz TPPW nadal będzie prowadziło starania, aby jak najwięcej mogił powstańców znalazło się w *Ewidencji grobów weteranów...*, zarówno tych znajdujących się na cmentarzu przy ul. Poznańskiej, jak i na innych nekropoliach gminy.

Groby zmarłych, które spełniają kryte-

ria określone w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o grobach weteranów walk o wolność i niepodległość Polski (a więc m.in. Powstańców Wielkopolskich), mogą zostać wpisane do *Ewidencji grobów weteranów*, którą prowadzi Biuro Upamiętniania Walk i Męczeństwa Instytutu Pamięci Narodowej. Wnioski o wpis grobu mogą składać także osoby fizyczne.

Więcej informacji pod adresem <https://ipn.gov.pl/pl/upamietnianie/groby-weteranow-walk-o-wnioski-o-wpis-do-ewide/64093,Wnioski-o-wpis-do-ewidencji.html>

**Sława Nawrocka
Arkadiusz Małyška**

■ Fot. Anna Małyška

W Paczkowie powstało Koło Gospodyń Wiejskich

28 listopada dzięki uprzejmości dyrektora w murach Szkoły Podstawowej odbyło się spotkanie założycielskie Koła Gospodyń Wiejskich w Paczkowie. Ze względu na bardzo dużą frekwencję (większość z ok. 67 zadeklarowanych mieszkańców przybyła na spotkanie), Sołtys i Rada Sołecka zaprosiła mieszkańców do wspólnego świętowania

przy domowych wypiekach. Podczas tego wieczoru mieszkanki przedstawiły swoje prace, które wykonywały m.in. w czasie warsztatów świetlicowych.

Pełna nazwa nowo powstałego koła to: **Koło Gospodyń Wiejskich w Paczkowie „Paczkowska Sielanka”**. Prezesem został: Olek Kaczmarek, wiceprezesem: Kasia Szubstarska, członkiem zarządu: Emil Skibiński, skarbnikiem: Małgorzata Głabas-Gruszka, koordynatorzy: Joanna Kaźmierczak oraz Jacek Bura.

Owocnej pracy!

/jb/

■ Fot. Jacek Bura

Warsztaty z elektroniki i programowania z elementami AI

W paczkowskiej świetlicy po raz kolejny odbyły się warsztaty z elektroniki i programowania. Podobnie jak w roku ubiegłym w warsztatach uczestniczyły grupy rodzic-dziecko, dla części z nich było to kolejne spotkanie z elektroniką. Na szczególną uwagę zasługuje zainteresowanie najmłodszych uczestników technologią AI – sztucznej inteligencji, którą wykorzystaliśmy tworząc własne oprogramowanie dla mikrokontrolera Arduino.

To oczywiście nie ostatnie takie spotkanie. A może kolejne powinno odbyć się w innej części naszej gminy?

Dajcie znać: jacek@bura.pl

Jacek Bura

■ Fot. Łukasz Fornalik

Z prac Rady Miejskiej w Swarzędzu

W dniu 26 listopada 2024 roku odbyła się IX Sesja Rady Miejskiej w Swarzędzu. W obradach, które prowadziła Przewodnicząca Rady Miejskiej w Swarzędzu – Barbara Czachura, uczestniczyło 22 radnych.

Podczas obrad sesji podjęto:

► Uchwałę nr IX/99/2024 w sprawie zmiany uchwały budżetowej Miasta i Gminy Swarzędz na rok 2024.

► Uchwałę nr IX/100/2024 w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta i Gminy Swarzędz na lata 2024 – 2050.

► Uchwałę nr IX/101/2024 w sprawie trybu postępowania o udzielenie z budżetu Gminy Swarzędz dotacji celowych w 2025 roku na zadania związane z rozwojem rodzinnych ogrodów działkowych, przeznaczonych na budowę lub modernizację

Fot. M. Wołński

infrastruktury ogrodowej, sposobu ich rozliczania oraz sposobu kontroli wykonywania zleconego zadania.

► Uchwałę nr IX/102/2024 w sprawie wskazania radnych Rady Miejskiej w Swarzędzu na członków: Komisji do spraw Wyróżnień i Nagród Sportowych oraz Komisji do spraw Stypendiów Sportowych.

► Uchwałę nr IX/103/2024 w sprawie zmiany uchwały nr VIII/92/2024 Rady Miejskiej w Swarzędzu z dnia 29 października 2024 r. w sprawie: Roczного programu współpracy Gminy Swarzędz z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolon-

tariacie na rok 2025.

► Uchwałę nr IX/104/2024 w sprawie zmiany uchwały Nr XXV/145/2008 w sprawie likwidacji Zakładu Budżetowego Pływania Wodny Raj w celu przekształcenia w jednostkę budżetową pod nazwą Swarzędzkie Centrum Sportu i Rekreacji.

► Uchwałę nr IX/105/2024 w sprawie nadania nazwy ulicy w miejscowości Łowęcin – ul. Pszena.

► Uchwałę nr IX/106/2024 w sprawie określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu aktualizacji Strategii Rozwoju Gminy Swarzędz na lata 2021 – 2030, w tym trybu konsultacji.

► Uchwałę nr IX/107/2024 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania

W dniu 26 listopada 2024 roku odbyła się IX sesja Rady Miejskiej w Swarzędzu. Głównym tematem posiedzenia była „Informacja o realizacji zadań współfinansowanych ze źródeł zewnętrznych”. Prezentację w powyższym temacie przedstawił Kierownik Wydziału Pozyskiwania Funduszy, Paweł Radzewicz. Kierownik przedstawił zadania, na jakie Gmina Swarzędz otrzymała dofinansowania w 2024 roku:

- Poprawa warunków funkcjonowania Ośrodka Kultury w Swarzędzu,
- Rozwój terenów zielonych przy Szkole Podstawowej nr 3 w Swarzędzu,
- Budowa ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury rekreacyjno-sportowej w Zalasewie, Gmina Swarzędz,
- Modernizacja przejść dla pieszych w Gminie Swarzędz (dot. przejść: ul. Wrzesińska na wysokości ul. Grunwaldziej i Szklarniowej i ul. Przybylskiego na wysokości ul. Geremka),
- Modernizacja monitoringu w Gminie Swarzędz (SCSIR, SP3 Swarzędz, Kładka nad DK 92),
- Wynagrodzenie animatorów na „orlikach” (Swarzędz, Bogucin, Paczkowo),
- Wdrażanie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego,
- Zakup wyposażenia do świetlicy wiejskiej w Zalasewie,

- Zakup 3 autobusów o napędzie elektrycznym klasy MEGA wraz z budową infrastruktury towarzyszącej,
- Zakup książek, promocja czytelnictwa (SP 2 w Zalasewie),
- Wdrożenie centralnego systemu zabezpieczeń i ochrony danych Urzędu Miasta i Gminy w Swarzędzu,
- Zakup książek, promocja czytelnictwa (SP1 i SP4 w Swarzędzu – edycja 2025).

Kierownik Paweł Radzewicz przedstawił również szereg inwestycji i zadań, na które Gmina Swarzędz złożyła wnioski o dofinansowanie i w chwili obecnej oczekuje na decyzję w kwestii ich przyznania.

Następnie radni Rady Miejskiej przystąpili do rozpatrywania projektów uchwał. Radni podjęli m.in. uchwały w sprawie:

- » trybu postępowania o udzielenie z budżetu Gminy Swarzędz dotacji celowych w 2025 roku na zadania związane z rozwojem rodzinnych ogrodów działkowych, przeznaczonych na budowę lub modernizację infrastruktury ogrodowej, sposobu ich rozliczania oraz sposobu kontroli wykonywania zleconego zadania.
- » określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu

aktualizacji Strategii Rozwoju Gminy Swarzędz na lata 2021-2030, w tym trybu konsultacji.

» miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Rejon ulic Cmentarnej i Grudzińskiego w Jasinie oraz Pszennej i Szkolnej w Łowęcinie” – część A.

» miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Rejon ulic: Leśnej, Swarzędzkiej i Ogrodniczej w Janikowie” – część B.

Ponadto radni przyjęli plan pracy Rady Miejskiej w Swarzędzu na 2025 r. oraz plan pracy Komisji Rewizyjnej na 2025 r. Plany pracy pozostałych Komisji zostały przyjęte na posiedzeniach Komisji, a podczas sesji zostały przedstawione Radzie Miejskiej.

Podczas obrad przedstawione zostały także protokoły z przeprowadzonej przez Komisję Rewizyjną kontroli:

- » w zakresie zaleceń pokontrolnych w zakresie wydatkowania środków w ramach dotacji udzielonych na 2023 r.
- » w zakresie wydatków Zakładu Gospodarki Komunalnej poniesionych w 2023 r.

**Przewodnicząca Rady Miejskiej w Swarzędzu
Barbara Czachura**

Fot. M. Woliński

przestrzennego „Rejon ulic Cmentarnej i Grudzińskiego w Jasinie oraz Pszennej i Szkolnej w Łowęcinnie” – część A.

► Uchwałę nr IX/108/2024 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Rejon ulic: Leśnej, Swarzędzkiej i Ogrodniczej w Janikowie” – część B.

Sporządziła:
Hanna Meleń

Od redakcji: Pełne teksty wszystkich uchwał wraz z uzasadnieniami są dostępne w Biurze Rady Miejskiej oraz w Biuletynie Informacji Publicznej: <http://bip.swarzedz.eu/>

* * *

Komisja Budżetowa

Komisja Budżetowa obradowała 22 listopada 2024 r. W posiedzeniu uczestniczyło 9 radnych. Radni zapoznali się z projektami uchwał, przygotowanymi na sesję Rady Miejskiej, która zwołana została na dzień 26.11.2024 r. Jednym z punktów obrad była analiza i opiniowanie projektu budżetu Miasta i Gminy Swarzędz na rok 2025 r., z zapisami którego wszyscy radni zapoznali się kilka dni wcześniej na Wspólnym Posiedzeniu Komisji w dniu 19 listopada 2024 r. Członkowie Komisji Budżetowej odnieśli się do niektórych zapisów projektu. Radny Adrian Senyk wyraził obawę, że rosnące koszty utrzymania dróg powiatowych pochłoną kwoty większe, niż jest to planowane. Zaproponował także, by zaplanować w lipcu przerwę urlopową radnych i przekazać środki zaplanowane na lipcowe diety radnych Rady Miejskiej na wydatki związane z utrzymaniem szkół, przykładowo na zakup podzielników ciepła. Radna Wanda Konys zapytała Burmistrza i Skarbnika Gminy, czy zabezpieczono w planie budżetu kwoty wystarczające na pokrycie kosztu planowanych podwyżek dla nauczycieli. Zapytała także o możliwości pozyskania środków zewnętrznych na budowę schronów. Nie zgłoszono wniosków o zmiany w zapisach omawianego projektu. Przewodnicząca Komisji Budżetowej przedstawiła także projekt planu pracy Komisji Budżetowej na 2025 r. Wszyscy obecni radni zagłosowali za przyjęciem tego planu.

W części poświęconej omawianiu spraw bieżących, radna Wanda Konys wypowiedziała się w kwestii własności

stawu, który jest w sołectwie Wierzenica. Wyjaśnień udzielił I Zastępca Burmistrza Grzegorz Taterka. Kolejne posiedzenie Komisji Budżetowej zaplanowano na 3 grudnia 2024r. Jego celem będzie przyjęcie opinii o projekcie budżetu Miasta i Gminy Swarzędz na kolejny rok.

Elżbieta Cholewicka
Przewodnicząca Komisji
Budżetowej

Komisja Gospodarki

Posiedzenie Komisji Gospodarki odbyło się 20 listopada. W posiedzeniu udział wzięło 9 radnych. Pierwszy punktem obrad komisji było omówienie materiałów sesyjnych. Poszczególne uchwały przedstawili kierownicy wydziałów. Szczególną uwagę Radnych zwrócił projekt uchwały w sprawie wskazania radnych Rady Miejskiej w Swarzędzu na członków Komisji do spraw Wyróżnień i Nagród Sportowych oraz Komisji do spraw Stypendiów Sportowych. W dyskusji głos zabrali: Krzysztof Gapiński oraz Wojciech Kmiecik. Radny Wojciech Kmiecik stwierdził, że dobrze przyjętym zwyczajem było wcześniejsze uzgodnienia z Przewodniczącymi Komisji i Klubów Radnych osób zgłaszanych do Komisji. Radny zgłosił wniosek, aby w miejsce radnego D. Książkiewicza wpisać radną A. Sobaszkiewicz-Lesińską. Do wypowiedzi radnych odniósł się Sekretarz Gminy, Agata Kubacka, która poinformowała, że zostanie rozważona możliwość zgłoszenia autopoprawki do projektu uchwały. Radny W. Kmiecik wycofał zgłoszony wniosek, w związku z powyższym Przewodniczący T. Majchrzak nie poddał projektu uchwały pod głosowanie.

Kolejnym punktem obrad była analiza projektu budżetu Miasta i Gminy Swarzędz na rok 2025. Projekt budżetu na 2025 rok został przedstawiony Radnym na wspólnym posiedzeniu wszystkich komisji 19 listopada. Radni pytali m.in. o:

- działki przeznaczone na sprzedaż,
- przychody z lokat,
- dofinansowanie dla Skansenu Pszczelarskiego oraz dodatkowej kwoty w wys. 15 tys. przeznaczonej na nagrody,
- parking przy SP Nr 2 w Swarzędzu,
- przebudowę i termomodernizację pływalni,
- zakup tunelu na stadion za 35 tys. zł, oraz zadania realizowane w ramach budżetu obywatelskiego. Radny Wojciech Kmiecik zgłosił wniosek o zwiększenie zaplanowanej kwoty w WPF na 2026 rok do kwoty 2,5 mln PLN. Wniosek został przyjęty czterema głosami ZA.

Następnym punktem obrad było przyjęcie planu pracy Komisji na rok 2025. Przewodniczący Komisji Gospodarki, Tomasz Majchrzak, przedstawił projekt planu pracy Komisji do którego nie zgłoszono żadnych uwag i plan pracy na 2025 został przyjęty jednogłośnie.

W sprawach bieżących Radny Marcin Lis zapytał o możliwość posadowienia wiaty przystankowej na ul. Cmentarnej przy nowych blokach. Następnie poprosił o rozważenie możliwości wprowadzenia płatności kartą w biletomatach. Radny zwrócił również uwagę, że kontrole biletów są prowadzone stroniczo ze względu na narodowość, osoby polskiego obywatelstwa są gorzej traktowane. Radny poprosił również o umieszczenie naklejek o zakazie palenia papierosów na przystankach. Ponadto zgłosił postulat, aby na wysypisku przyjmować zużyte oleje samochodowe. Z-ca Burmistrza T. Zwoliński odpowiedział, że olej nie jest odpadem komunalnym i zgodnie z przepisami nie może być magazynowany na PSZOK. Radny Zbigniew Talaga poprosił o staranne odpowiedzi na składane interpelacje i zapytania, gdyż radny przedstawia te odpowiedzi opinii publicznej. Przewodniczący T. Majchrzak poprosił o ustawienie zakazu zjeżdżania rowerem lub hulajnogą przy przejściu podziemnym na stacji kolejowej. Ma to służyć poprawie bezpieczeństwa.

Tomasz Majchrzak
Przewodniczący Komisji
Gospodarki

Komisja Spraw Społecznych

Komisja Spraw Społecznych, która odbyła się 21 listopada 2024 roku, rozpoczęła swoją pracę od wizyty w Centrum Usług Społecznych w Swarzędzu. Dyrektor CUS, pani Agnieszka Maciejowicz, omówiła działalność placówki, poruszając między innymi następujące kwestie: dzienna pomoc seniorom, usługi opiekuńcze, opieka wytchnieniowa, problemy osób bezdomnych, asystenci rodziny, świadczenia domowe oraz uzależnienia wśród dzieci i młodzieży.

Podczas omawiania materiałów sesyjnych, projektu budżetu na 2025 rok oraz spraw bieżących, radni podjęli następujące tematy:

- Radny Dawid Książkiewicz krytycznie odniósł się do propozycji zamiany jednego z członków Komisji do spraw Wyróżnień i Nagród Sportowych.
- Radny Ryszard Dyźma zapytał o realizację budowy ul. Szparagowej w Paczkowie oraz ścieżki pieszo-rowerowej na odcinku Sokolniki–Paczkowo.
- Radny Marcin Lis poruszył kwestię liczby pacjentów przypadających na jednego lekarza w gminie.
- Radna Aneta Nowotarska omówiła zakres świadczeń realizowanych przez Podstawową Opiekę Zdrowotną oraz pomoc doraźną świadczoną przez przychodnię Gaudium.

Projekty zostały szczegółowo omówione przez pracowników magistratu i w wyniku głosowań uzyskały aprobatę radnych.

Ryszard Dyźma
Przewodniczący Komisji Spraw
Społecznych

„ALE KINO!” Grupy MoCarta

16 listopada 2024 roku Swarzędzka Sala Koncertowa w Zalasewie zamieniła się w prawdziwe centrum rozrywki i śmiechu. Podczas wyjątkowego występu „ALE KINO! czyli muzyka filmowa według Grupy MoCarta” widzowie przeniesli się w magiczny świat kina i muzyki. Dzięki Grupie MoCarta odbyli niezapomnianą podróż przez historię filmu

w rytmie niezwyklej aranżacji muzycznych. W trakcie spektaklu publiczność miała okazję spotkać się z ikonami kina, takimi jak Charlie Chaplin, Woody Allen czy Tom Hanks. Niespodzianką wieczoru okazał się tańczący Lord Vader, który wprowadził dodatkowy element humoru.

Grupa MoCarta, z właściwą sobie lekkością i dowcipem, doskonale połączyła świat muzyki klasycznej z filmową. Rozbawiona publiczność nagrodziła artystów owacjami na stojąco, dziękując za niezapomniany występ pełen śmiechu i wrażeń.

/ok/

33. FINAŁ WOŚP – 26 stycznia 2025 r. „Gramy dla onkologii i hematologii dziecięcej!”

P przed nami kolejny, tym razem już 33. FINAŁ WIELKIEJ ORKIESTRY ŚWIĄTECZNEJ POMOCY.

Swarzędz od wielu lat przyłącza się do wsparcia tej szlachetnej idei. Przy Ośrodku Kultury działa już SZTAB WOŚP, który zajmuje się przygotowaniami i organizacją Swarzędzkiego Finału.

Finał WOŚP w Swarzędzu cieszy się ogromną popularnością. Na ulicach całej Gminy Swarzędz co roku można spotkać setki kwestujących Wolontariuszy, w hali sportowej Swarzędzkiego Centrum Sportu i Rekreacji odbywają się przeróżne koncerty i występy artystyczne, a ze Stadionu Miejskiego startują kolejne edycje

Swarzędzkiego Biegu WOŚP. Jednym z głównych punktów programu są licytacje, które spotykają się z ogromnym zainteresowaniem i budzą największe emocje – podczas naszych aukcji licytujemy m.in. Złote Serduszko WOŚP.

Głęboko wierzymy, że podczas 33. Finału uda nam się pobić kolejny rekord. Niestety bez wsparcia i zaangażowanie ze strony sponsorów i ludzi dobrej woli nie będzie to możliwe. Przekazane przez was przedmioty czy usługi na licytacje i loterię co roku bardzo mocno przyczyniają się osiągnięcia tak znakomych wyników.

Liczymy więc na was i podczas obecnej edycji Finału WOŚP. Jeśli chcecie przekazać na licytację lub loterię ciekawe przedmioty lub usługi, zgłóście się do Swarzędzkiego Sztabu WOŚP.

Czekamy na was.

**Szef Swarzędzkiego Sztabu WOŚP
Filip Przepióra**

Choina

Choinka w znaczeniu „drzewko iglaste ozdabiane na święta Bożego Narodzenia” wywodzi się od gwarowego określenia „choina”, czyli młody, sosnowy las.

Podczas świątecznych rodzinnych spotkań, gwiazdkowy nastrój tworzą pięknie udekorowane mieszkania, w których swoje honorowe miejsce zajmują wystrojone choinki. Aby wprowadzić dzieci w klimat Bożego Narodzenia, Swarzędzkie Centrum Historii i Sztuki, zaprosiło je z początkiem grudnia na świąteczne warsztaty. Przed-szkołaki malowały i ozdabiały drewniane choineczki. W ruch poszły farby, brokat, a także pomponiki i gwiazdki. Natomiast starsze dzieci miały nieco trudniejsze zadanie. Pod okiem instruktora tworzyły

choinki z płatków drewna osikowego na krążkach brzozowych, które zapewne będą uroczą i, co warto podkreślić, ekologiczną ozdobą stołu lub niepowtarzalnym prezentem dla bliskiej osoby.

(SCHIS)

List od Świętego Mikołaja

Tradycyjnie już na początku grudnia w Swarzędzkim Centrum Historii i Sztuki Święty Mikołaj otworzył filię swojej poczty. Każde dziecko mogło przynieść list z prośbami i wrzucić go do specjalnej czerwonej skrzynki. Dzięki poczcie błyskawicznej przesyłki szybko trafiły na Biegun Północny, a żaden list nie pozostał bez odpowiedzi. Akcja „List od Świętego Mikołaja” odbyła się w swa-

rzędzkim muzeum już po raz czwarty i, jak zawsze, cieszyła się niesłabnącym zainteresowaniem najmłodszych.

(SCHIS)

Koncert „Gdzie kolędy słyszą ton”

Ośrodek Kultury w Swarzędzu serdecznie zaprasza na Koncert Świąteczny Zespołu Regionalnego

OLSZYNA pt. „Gdzie kolędy słyszą ton”.

Zespół zaprezentuje znane kolędy, pastorałki oraz piosenki świąteczne i zaprosi publiczność do wspólnego śpiewania.

Koncert odbędzie się 10 stycznia 2025 r. o godz. 17.00 w Sali Kameralnej Ośrodka Kultury. Wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy. /ok/

OSTY na ludowo

28 listopada br. Sala Kameralna Ośrodka Kultury wypełniła się dźwiękami unikalnej muzyki podczas koncertu electrofolkowej grupy OSTY. Zespół zaprezentował wyjątkowy program, w którym polskie melodie ludowe, głównie z Wielkopolski, wschodu Polski oraz Pomorza, zyskały nowe życie. Dzięki połączeniu brzmień instrumentów elektronicznych z dźwiękami tradycyjnych instrumentów, zespół stworzył niezwykle klimat, który z jednej strony był głęboko zakorzeniony w kulturze, a z drugiej – pulsował nowoczesnością. Koncert OSTÓW był nie tylko artystycznym doświadcze-

niem, ale również inspiracją do refleksji nad tym, jak ważne jest pielęgnowanie i przekształcanie tradycji w sposób twórczy i nowoczesny. Było to wydarzenie, które

pozostanie w pamięci jako przykład wyjątkowego połączenia przeszłości z przyszłością.

/ok/

Fiat, Jelcz, Warszawa, Star...

Jaki polski samochód pierwszy zjechał z taśmy fabrycznej po II wojnie światowej? Pod jaką marką w Czechosłowacji produkowano luksusowe limuzyny? Odpowiedzi na te i wiele innych ciekawych pytań udzieli 19 grudnia br. pan Bartosz Janicki – właściciel kolekcji modeli samochodów, którą można podziwiać w Swarzędzkim Centrum Historii i Sztuki do 4 stycznia. W tym dniu o godzinie 17:00 odbędzie się prelekcja dla wszystkich zainteresowanych kultowymi samochodami z II połowy XX wieku.

„Moja pasja do kolekcjonowania zaczęła się od dziecka, kiedy nie mogłam sobie pozwolić w latach 90-tych na prawdziwe modele to wycinałem sobie samochody z gazet” – mówił w wywiadzie pan Bartosz, który wiele modeli kleił osobiście. Na wystawie obejrzeć można kilkaset modeli pojazdów, pokazujących rozwój europejskiej motoryzacji na przestrzeni ostatnich kilkudziesięciu lat.

Wstęp wolny.

/hj/

Komedia „Sąsiedzi”

Ośrodek Kultury w Swarzędzu zaprasza na premierowy spektakl komediowy pt. „Sąsiedzi” w wykonaniu Kabaretu Chyba i Kabaretu Małżeńskiego.

» kiedy: niedziela, 12.01.2025, godz.: 17:00

» gdzie: Swarzędzka Sala Koncertowa w Zalasewie, ul. Heweliusza 26

» bilety: 80 zł dostępne na kupbilecik.pl

Sąsiedzi: Kargul i Pawlak, Rejent i Cześnik, Paweł i Gawęł, Kosiniak i Kamysz... Polska ma długą tradycję sąsiedzkich relacji. A jak one potrafią być zakręcone, niejednoznaczne, a przy tym bardzo śmieszne, pokażą we wspólnym kabaretowym spektaklu dwie uznane marki: Kabaret Chyba oraz Kabaret Małżeński (w składzie Magda

Gumulec i Piotr Gumulec oraz Gosia Czyżycka i Przemek Sasza Żejmo). Widzowie ujrzą dwie niebanalne sąsiedzkie pary, ich niebanalne życiowe problemy oraz... niebanalne poczucie humoru doświadczonych kabaretowych artystów. Do czego może doprowadzić sąsiedzki grill, sąsiedzka „życzliwość” i nowa praca sąsiada? Przekonajcie się sami i zobaczcie, co dzieje się za ścianą Waszego mieszkania! Jak to mówią: sąsiedzi nadchodzą, cukier do szafki!

/ok/

Gmina Swarzędz nagrodzona za działania społeczne

Gmina Swarzędz zajęła drugie miejsce oraz otrzymała wyróżnienie w konkursie „Wielkopolska Otwarta na Usługi Społeczne”:

► Centrum Integracji Społecznej w Swarzędzu zajęło drugie miejsce w obszarze Włączenia Społecznego,

► Centrum Usług Społecznych w Swarzędzu otrzymało wyróżnienie

w obszarze Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Kryzysom Zdrowia Psychicznego.

Ponadto wyróżnienie w obszarze Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami otrzymała Fundacja Dzieciaki i Zwierzaki.

Nagrody odebraliśmy podczas uroczystych obchodów „Wielkopolskiego

Dnia Pracownika Socjalnego”, organizowanego przez Regionalny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poznaniu.

Na Gali, oprócz wręczenia nagród, odbyło się niezwykle ciekawe spotkanie z prof. Jerzym Bralczykiem oraz występ zespołu muzycznego Na Górze.

Dziękujemy organizatorom: Regionalnemu Ośrodkowi Polityki Społecznej w Poznaniu oraz Samorządowi Województwa Wielkopolskiego. Gratulujemy pozostałym laureatom, to dla nas ogromny zaszczyt znaleźć się wśród Was!

/wpr/

Święty Mikołaj na Bazarze Swarzędzkim

Wniedzielę, 8 grudnia, na Jarmark Bożonarodzeniowy przygotowany przez Bazar Swarzędzki przy ul. Zamkowej 32 przybył prawdziwy Święty Mikołaj, który razem z burmistrzem Marianem Szkudlarkiem oraz zastępcą burmistrza Grzegorzem Taterką

rozdawał najmłodszym świąteczne upominki! Wszyscy chętni mieli możliwość zrobienia sobie pamiątkowego zdjęcia z Mikołajem!

Na Bazarze czekały liczne stoiska

z rękodziełem, świątecznymi ozdobami, przysmakami i unikatowymi bibelotami. Dodatkową atrakcją była „Gminna Eko-Wyprzedaż Garażowa”, a na niej – prawdziwe skarby!

/wpr/

Podziękowania dla swarzędzkich pracowników socjalnych

22 listopada odbyły się uroczyste obchody Dnia Pracownika Socjalnego. Pracownicy Centrum Usług Społecznych, Centrum Integracji Społecznej oraz Środowiskowego Domu Samopomocy spotkali się w Hotelu Amarylis.

W spotkaniu uczestniczyli również przedstawiciele władz Miasta i Gminy Swarzędz: Burmistrz Marian Szkudlarek, I Zastępca Burmistrza Grzegorz Taterka oraz II Zastępca Burmistrza Tomasz Zwoliński.

Dyrektor Centrum Usług Społecznych Agnieszka Maciej-

wicz otworzyła uroczystość swoim przemówieniem, w którym podkreśliła, jak duży wpływ na kształtowanie swarzędzkiej społeczności ma praca w ramach polityki społecznej. Podziękowała za trud i poświęcenie naszej kadry socjalnej.

Do życzeń dołączył się burmistrz wraz z zastępcami, którzy również podziękowali za codzienną pracę i życzliwość, niezmiennie kierowaną w stronę Swarzędzan.

/cus/
fot. P. Górecka

Jak mogliście Państwo przeczytać w poprzednim numerze „Prosto z Ratusza”, Juliette Jamin przyjechała do nas z Francji i do końca lipca przyszłego roku będzie pracować w placówkach Centrum Usług Społecznych w Swarzędzu. Jest uczestniczką projektu „ESC – Nowe Horyzonty” współfinansowanego przez Unię Europejską i koordynowanego przez Centrum w ramach programu Europejski Korpus Solidarności. Poniżej przedstawiamy Państwu tłumaczenie pierwszego artykułu napisanego przez Juliette.

Boże Narodzenie z Juliette

Chciałabym opowiedzieć Wam o tym, jak przeżywam Święta we Francji. Dla nas ten czas to przede wszystkim świetna okazja, żeby spotkać się z całą rodziną – dlatego zawsze mamy zaplanowanych co najmniej kilka wizyt.

Jeszcze przed Bożym Narodzeniem uwielbiam odwiedzać z moimi bliskimi jarmarki świąteczne. Moje miasto, Villedieu-la-Blouère, organizuje taki jarmark każdego roku w weekend poprzedzający Święta. Wtedy wszystkie stowarzyszenia z Villedieu mają swoje stanowiska, w których proponują ludziom różne produkty albo zajęcia. Jest tu także wielu lokalnych sprzedawców rzemieślniczych, stoisko z jedzeniem i bar. Na zakończenie weekendu targowego

odbywa się pokaz pięknych fajerwerków. Dla mnie i moich najbliższych stanowi on bardzo dobry początek świętowania Bożego Narodzenia.

Wieczór 24 grudnia spędzam z mamą, tatą, bratem i siostrą. Zapraszamy do siebie również babcię i dziadka. Każdego roku podczas Wigilii nie może zabraknąć półmiska z owocami morza, tacy z serami oraz Bûche de Noël („bożonarodzeniowego polana”) – tradycyjnego ciasta w kształcie rolady, przypominającego swoim wyglądem polano drewna. Wigilia w naszym domu to spokojny wieczór pełen anegdot opowiadanych przez dziadków. Z kolei poranek 25 grudnia jest, jak myślę, najlepszym momentem dla wszystkich dzieci na świecie i dorosłych zresztą też – wtedy otrzymujemy prezen-

ty! Bardzo lubię patrzeć w oczy moich bliskich i dostrzegać w nich prawdziwą radość. Resztę dnia spędzam z członkami rodziny, którzy akurat są u nas w domu. Oprócz tego spotykam się z rodziną mojej mamy i rodziną mojego taty. Cieszę się, że mogę zobaczyć się ze wszystkimi moimi kuzynkami i kuzynami – to naprawdę niezwykle czas dzielenia się sobą z innymi.

Z obiema rodzinami organizujemy też wspólnie zabawę w Sekretne Mikołaja. Polega ona na tym, że każdy musi ofiarować wylosowanej przez siebie osobie prezent w taki sposób, aby obdarowywany nie dowiedział się, kto przygotował upominek. Prezentem jest najczęściej poświęcenie uwagi wylosowanej osobie lub zrobienie jej drobnego żartu. Corocznie ta tradycja jest dla nas źródłem świetnej zabawy i uśmiechu.

Zwyczajem, który w czasie Świąt kultuwyje rodzina mojej mamy jest jedzenie ślimaków z masłem czosnkowym, przygotowanych kilka miesięcy wcześniej. Każdego roku, w marcu i kwietniu, zbieramy młode winniczki, które żyją w naszym ogrodzie. Następnie moczymy je całe w wodzie z czerwonym winem i gotujemy. Po ostygnięciu i osuszeniu wyciągamy ślimaki z ich muszli i wkładamy do zamrażarki. Dzień przed Bożym Narodzeniem rozmrażamy je i wkładamy ponownie do ich muszli, dodając masło czosnkowe własnej roboty. Potem smakujemy!

Podsumowując, moje Święta to wiele spotkań i mnóstwo jedzenia. Ale w tym wszystkim najważniejszą rzeczą jest dla mnie to, że mogę dzielić się z najbliższymi miłością i uśmiechem.

Juliette Jamin
Europejski Korpus Solidarności

Jesienna energia seniorów

Jesienna aura sprzyja obniżeniu nastroju i spadkowi formy fizycznej, ale nie dla grupy seniorów, którzy aktywnie uczestniczą w zajęciach organizowanych specjalnie dla nich. Po porannej kawie wyruszają na pięciokilometrowe spacerunki leśnymi ścieżkami, a później odwiedzają swoje ulubione kluby, gdzie czeka na nich szeroka gama aktywności: fizycznych, umysłowych i artystycznych.

Zajęcia artystyczne zyskały na dynamice. Seniorzy uczą się nowych technik, takich jak filcowanie na mokro i na sucho, tworząc wyjątkowe etui na okulary, czapki, szale, mitenki, a ostatnio również swetry i sukienki. Popularnością cieszą się także wyroby z gipsu polimerowego – uczestnicy projektują jesienne liście, podstawki, donice i świeczniki. Do ogrodu Klubu Młodych Duchem „Pod Lasem” wykonali betonowe donice, a na Święto Zmarłych stworzyli kompozycje kwiatowe, stroiki oraz wieńce z kasztanów,

gałązek chmielu i hortensji.

Nie zabrakło również kreatywnych warsztatów zapachowych – seniorzy tworzyli glicerynowe mydła o różnych kształtach i kolorach, wzbogacając je zebranymi ziołami. W planach na kolejne zajęcia znajduje się praca z żywicą jubilerską, z której powstaną unikatowe wyroby biżuteryjne, a także tworzenie wieńców adwentowych, aniołów i stroików bożonarodzeniowych. Własnoręcznie wykonany upominek to przecież najpiękniejszy dar od serca.

Seniorzy z entuzjazmem zaspokajają potrzebę przynależności do grupy i rozwoju. Z radością dzielą się tradycjami międzypokoleniowymi, m.in. w kreatywnym żłobku i przedszkolu AKUKU w Zalesiewie. Podczas wspólnego czytania bajek klubowicze przekazują dzieciom swoją wiedzę i życiowe doświadczenie w ciepłej, rodzinnej atmosferze. Na jednym z kolejnych spotkań międzypokoleniowy zespół wypiekał chleb – zapach świeżego pieczywa unoszący się w powietrzu przywołał na myśl wspomnienia z dzieciństwa. Trzecia edycja tego spotkania, zaplanowana na listopad, będzie miała wyjątkowy wymiar historyczny.

W duchu zdobywania wiedzy seniorzy z zapałem uczą się języków obcych. Dzięki regularnym zajęciom niektórzy z nich już teraz z łatwością posługują się

francuskim i angielskim. Po intensywnych treningach pamięci odprężają się podczas gimnastyki i salsy, gdzie pozwalają energii płynąć swobodnie. W chwilach wyciszenia zasiadają do gier karcianych, takich jak kanasta, kopa czy brydż, w których łączą taktykę, strategię i odrobinę zdrowej rywalizacji.

Równocześnie chętnie uczestniczą w spotkaniach edukacyjno-literackich „Dzieło Literackie Dzisiaj”, organizowanych w Bibliotece Pedagogicznej w Swarzędzu. Wykłady prowadzone przez prelegentkę D.E. Dachterę wzbogacone są przykładami z literatury i praktyczną pracą z tekstem.

W Klubie Młodych Duchem „Pod Lasem” seniorzy przystąpili do prac ogrodowych, przekształcając przestrzeń wokół klubu w zadbane, eleganckie otoczenie. Panowie z zapałem wyrównywali teren i układali płytki, a panie usuwały chwasty i grabiły, aż ogród nabrał harmonii i ład.

Taka energia, kreatywność i zaangażowanie to przykład godny naśladowania!

Zapraszamy na zajęcia i zapoznanie z harmonogramem:

<https://www.cusswarziedz.pl/centrum-aktywnosci-seniora/plan-zajec-kmd>

Pracownicy

Centrum Aktywności Seniora

Spotkanie edukacyjne dla seniorów

14 listopada 2024 roku w Ośrodku Kultury w Swarzędzu odbyło się spotkanie edukacyjne zorganizowane przez Centrum Usług Społecznych w Swarzędzu. Program wydarzenia został podzielony na dwie części: pierwsza dotyczyła cyberbezpieczeństwa, a druga – świadomego zarządzania odpadami.

Pierwsza część, zatytułowana „Cyberbezpieczeństwo dla seniorów”, została poprowadzona przez przedstawiciela PKO BP i koncentrowała się na wyjaśnieniu działania oszustów oraz zasadach cyberbezpieczeństwa. Poruszono tematy: ochrony danych osobowych, ochrony prywatności, fałszywych telefonów, zasad korzystania z publicznych

WIFI, tworzenia silnych haseł, weryfikacji dwustopniowej, transakcji online, limitów na koncie bankowym, metod rozpoznawania oszustw, antywirusów oraz bezpieczeństwa konta bankowego i urządzeń mobilnych. Seniorzy chętnie angażowali się w dyskusję, zadając pytania o konkretne sytuacje i praktyczne wskazówki, jednocześnie dzieląc się ryzykownymi sytuacjami ze swojego życia.

Druga część, zatytułowana ECO Spotkanie „Ale co z tymi odpadami?“, została przygotowana przez Wydział Gospodarki Odpadami Urzędu Miasta i Gminy w Swarzędzu. Uczestnicy poznali

zasady segregacji odpadów, sposoby ich ograniczania, znaczenie Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), postępowanie z odpadami niebezpiecznymi oraz korzyści wynikające z kompostowania. W części warsztatowej seniorzy wykazali się dużą wiedzą i umiejętnością zastosowania zasad w praktyce, odpowiadając na pytania dotyczące właściwego sortowania śmieci.

Spotkanie miało nie tylko wymiar edukacyjny, ale także motywacyjny, zachęcając uczestników do podejmowania działań na rzecz cyberbezpieczeństwa oraz świadomego postępowania z od-

padami. Seniorzy zgodnie podkreślali, że takie inicjatywy są cennym źródłem wiedzy i inspiracji.

Patryk Wieżewski

Pomoc w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”

Zgodnie z założeniami wieloletniego rządowego programu „Posiłek w Szkole i w Domu” na lata 2024 – 2028 darmowy posiłek mogą mieć zapewniony uczniowie z rodzin spełniających warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz spełniającym kryterium dochodowe w wysokości 200% kryterium dochodowego, uprawniającego do świadczenia z pomocy społecznej tj. 1200 zł na osobę w rodzinie.

Wnioski o nieodpłatne dożywianie uczniów można składać przez cały rok. Im wcześniej rodzice to zrobią, tym szybciej dziecko skorzysta z posiłków. W przypadku, gdy Dyrektor Szkoły zauważy, że konkretne dziecko wymaga pomocy w zakresie jednego ciepłego posiłku, może zgłosić taką potrzebę bezpośrednio do Centrum Usług Społecznych w Swarzędzu.

Codziennie spożywanie ciepłego posiłku, odpowiednio przygotowanego pod względem odżywczym jest istotne dla prawidłowego rozwoju dziecka, ma też wpływ na jego aktywność podczas zajęć w szkole a także poza nią.

Wnioski o posiłki można składać bezpośrednio w siedzibie Centrum Usług Społecznych w Swarzędzu, ul. Poznańska 25, poprzez ePUAP lub system emp@tia.

Z pomocy w ramach programu mogą również skorzystać osoby starsze, z niepełnosprawnościami, samotne, które nie są w stanie samodzielnie przygotować posiłku, a ich dochód nie przekracza 1552 zł (200% kryterium dochodowego) da osoby samotnie gospodarującej. Pomoc jest przyznawana również w ramach świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności.

Karolina Olkiewicz-Różalska
Sekcja Pomocy Środowiskowej
Centrum Usług Społecznych
w Swarzędzu

Centrum Usług Społecznych w Swarzędzu

ul. Poznańska 25, 62-020 Swarzędz
tel. 61 651 26 50, 51, 52, 53 fax. 61 651 26 54
sekretariat@cusswarzedz.pl www.cusswarzedz.pl

STOP-KAWKA na Działkowej

W listopadzie w murach Środowiskowego Domu Samopomocy odbyły się dwa kolejne – trzecie i czwarte – spotkania z sąsiadami w ramach inicjatywy pn. „STOP – KAWKA”.

Pozytywny odzew osób uczestniczących w dotychczasowych spotkaniach był impulsem do kontynuowania działań mających na celu integrację społeczności lokalnej skupionej wokół ulicy Działkowej. Inicjatorkami tych działań są Organizatorki Społeczności lokalnej z CUS w Swarzędzu oraz pracowniczki Środowiskowego Domu Samopomocy w Swarzędzu, który mieści się właśnie przy ul. Działkowej.

W ramach ww. działań w listopadzie spotkaliśmy się z psycholożką z Centrum Zdrowia Psychicznego, która odkrywała przed nami tajemnice ludzkich emocji a na kolejnym spotkaniu, czując już zbliżające się Święta, piekłyśmy i zdobiłyśmy pierniki oraz wykonałyśmy ozdoby choinkowe.

Barbara Chmiela

Świąteczne dekoracje wykonane od serca – przez Seniorów

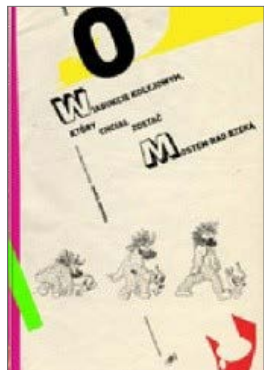

Na przełomie listopada i grudnia w Dziennym Domu „Senior-WIGOR” powstawały wspaniałe ozdoby świąteczne. Uczestnicy wykonali piękne wieńce i stroiki. Dekoracje zostały przekazane Fundacji „Początek Świata” na potrzeby kiermaszu świątecznego. Już 8 grudnia nadarzyła się okazja, by odwiedzić organizowany przez Fundację Charytatywny Koncert, któremu towarzyszył wspomniany kiermasz. Byliśmy tam i my, wspierając tę szczytną inicjatywę!

Anna Szpakowska
Dzienny Dom „Senior-WIGOR”

Tina Oziewicz

O wiadukcie kolejowym, który chciał zostać mostem nad rzeką i inne bajki

Książka dla dzieci i dorosłych. Mały czytelnik znajdzie tu krótkie opowiadanka, które pobudzą jego wyobraźnię. Wesołe, tylko trochę niebezpieczne przygody spodobać się małym odkrywcą. Dorosły może potraktować tę niewielką pozycję na dwa sposoby: albo jako mądre opowiadki dla dzieci do wspólnego czytania przed snem i okazję do ciekawych dyskusji z maluchem, albo jako współczesne bajki filozoficzne. Perspektywa niecodziennego bohatera: wiaduktu, plastikowej łyżeczki, ziarenka piasku otwiera nas na inne widzenie świata, zachęca do porzucenia oceniania według stereotypów. Czarno-białe ilustracje Moniki Hanulak świetnie uzupełniają treść, nadając nowych znaczeń bohaterom, wręcz są integralną częścią fabuły.

Wiktoria Korzeniewska,
Natalia Noszczyńska
Słowiańskie mity i opowieści w komiksie

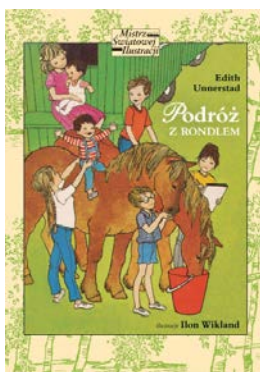

Najlepsza na polskim rynku, obok „Drzewa” Łukasza Wierzbickiego,

Biblioteka Publiczna poleca:

książka dla dzieci przedstawiająca mity naszych przodków. Słowiańskość zaczyna się robić modna, więc pojawi się na pewno więcej pozycji o tej tematyce i będzie trzeba uważać na poziom. Książka Korzeniewskiej i Noszczyńskiej jest najwyższych lotów. Charakteryzuje ją ciekawa kreska (co w komiksie istotne!), a do tego świetnie pokazana jest obecność dawnych wierzeń w życiu współczesnego Słowianina. To największa zaleta, ale są inne: odpowiedni dobór bogów i innych postaci mitycznych, bo przecież trudno by było przedstawić cały panteon, humor, porady, jak zrobić własną drapankę, marzannę i ochronną bransoletkę. Dodatkowym atutem jest bibliografia zawierająca tylko wysokiej klasy pozycje, które są jednocześnie stosunkowo łatwe w odbiorze. Czytelnik ma więc gotową podpowiedź, jeśli miałby ochotę na poznanie bliżej domownika, zmyr, latawca czy też bogów: Welesa, Peruna czy Swaroga.

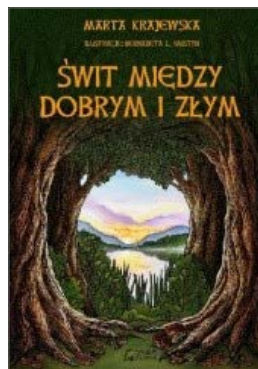
Edith Unnerstad
Podróż z rondlem

Jeśli lubicie klimat książek takich jak „Dzieci z Bullerbyn” czy „8+2”, to koniecznie sięgnijcie po „Podróż z rondlem”! Książka właśnie ukazała się w serii Mistrzowie Światowej Ilustracji. Niepowtarzalna kreska Ilony Wikland cudownie dopełnia tekst Edith Unnerstad. Życie w 9-osobowej rodzinie nie zawsze jest łatwe, nie można spełniać wszystkich swoich zachcianek, a czasem nawet trzeba się zająć młodszym rodzeństwem; ale na pewno nie brakuje w niej humoru, miłości i akceptacji dla odmienności. Ciepła opowieść, która dorosłemu pozwala na chwilę zapomnieć o pędzie

codzienności, a dziecku zanurzyć się w bezpieczny, wesoły świat, pełen dobrych uczuć i wartości.

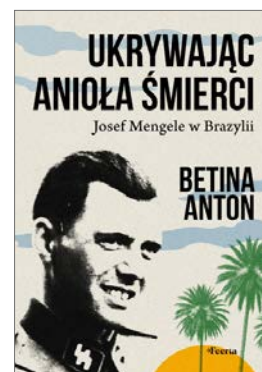
Marta Krajewska
cykl: Wilcza Dolina

Trzytomowa saga z pogranicza fantastyki i powieści obyczajowej. Moda na słowiańskość w literaturze trwa już dość długo. Dlaczego polecamy właśnie tę serię? Bo jest naprawdę dobrze napisana! Ciekawe wątki, a przede wszystkim – rewelacyjnie sportretowani główni bohaterowie. Zmieniają się oni pod wpływem przeżyć i doświadczeń, są ludźmi z krwi i kości. Miejscem akcji jest właściwie tylko jedna wieś gdzieś w górach, w czasach przedchrześcijańskich, a może w alternatywnym świecie, gdzie uniwersum potworów, strzyg, wilkołaków istnieje obok życia ludzkiego. Na małej przestrzeni dzieje się naprawdę dużo, pogmatwane relacje między mieszkańcami, przybycie obcych, konsekwencje kontaktów z istotami z zaświatów. Ogromna wiedza autorki na temat prasłowiańskich wierzeń i tradycji uwiarygadnia realia powieści.

Betina Anton
Ukrywając anioła śmierci

Autorka przedstawia w książce informacje na temat ukrywania się Józefa Mengele w Brazylii. Do zajęcia się tym tematem skłonił ją fakt, że osobą która pomagała ukrywać się wojennemu zbrodniarzowi była jej nauczycielka. Betina Anton skupia się również na wcześniejszych miejscach pobytu Mengelego a także na jego

zbrodniczej działalności w Auschwitz. Autorka przedstawia wiele faktów, relacji świadków. Mengelemu udało się ukrywać całe powojenne życie, mimo że przez pewien czas żył nawet pod prawdziwym nazwiskiem. Pomagało mu wiele osób, które nie widziały w nim zbrodniarza wojennego. Publikacja warta polecenia, nie tylko dla miłośników historii.

J.K. Rowling, Ziyi Gao
Święta w Hogwarcie

Pomysł na idealny prezent dla Potteromaniaków! Fragmenty „Kamienia filozoficznego” z ilustracjami utalentowanej Ziyi Gao. Książka, do której obdarowany będzie wracać co roku w okresie Bożego Narodzenia. W sam raz na ciemny świąteczny wieczór pod kocem ze szklanką gorącej herbaty lub piwa kremowego. Szata graficzna zachwyci nawet osoby niezbyt związane emocjonalnie ze szkołą magii profesora Dumbledore’a. Świąteczna atmosfera Hogwartu – z tysiącami światełek, kominkiem w pokoju Gryffindoru, choinką wtaszczoną z trudem przez Hagrida – otuli każdego czytelnika, przyniesie wyciszenie, spokój i dobry humor. Ta pozycja nie może przepaść w zalewie książek o tematyce bożonarodzeniowej.

Anna Walkowiak-Osowska
Magdalena Kozłowska

Polacy i Niemcy, szlachta i włościanie. Ziemia swarzędzka

Strajki szkolne na ziemi swarzędzkiej

Nasilenie działań germanizacyjnych po 1871 roku

W 1871 roku Niemcy ogłosili Europie i światu, że stały się cesarstwem i w ślad za tym zastrzyły politykę germanizacyjną w stosunku do Polaków znajdujących się na ziemiach polskich zaboru pruskiego. Główne działania władza pruska wprowadzała w dziedzinie oświaty i kultury oraz rozpoczęła, a raczej zintensyfikowała kulturkampf czyli walka z kościołem katolickim¹.

W dziedzinie oświaty między innymi odbierano proboszczom funkcję inspektorów szkolnych, którą do tej pory pełnili wobec szkół znajdujących się na terenie ich parafii. W czerwcu 1882 roku w Swarzędzu, ks. proboszcz Dambek przestał być inspektorem, a jego obowiązki przejął powiatowy inspektor szkolny Lux.

Nowy inspektor ogłosił decyzję, że wszystkie dzieci polskie, których nazwiska nie mają czysto polskiego brzmienia, mają być uważane za Niemców i muszą się uczyć religii w języku niemieckim. Przy tym pismem niektórych polskich nazwisk nakazał zmienić na niemiecką, co w konsekwencji także zmieniało ich brzmienie. Tak więc na przykład: Majerowicz miał się nazywać Majer (Meier), Mendlewski – Mendel, Betka – Bethke, Łoza – Lose, a Kelma – Kelm.

Rodzice jednak nie pogodzili się z tym faktem, napisali skargę do ministerstwa oświecenia i skierowali sprawę do sądu. Sąd uznał, że decyzja Luxa o zmianie nazwisk była samowolą i ukarał go grzywną w wysokości 200 marek. Dzieci mogły powrócić i wróciły do poprzednich, polskich nazwisk.

Po wprowadzeniu zarządzenia nauki religii w języku niemieckim w szkołach katolickich, niektórzy rodzice jawnie krytykowali inspektora. Mieszkaniec Swarzędza, Konrad Dykier został oskarżony o odgrążanie się inspektorowi Luxowi, ponieważ ten skierował

¹ Germanizacja społeczeństwa i ziem znajdujących się pod zaborem pruskim rozwijana była we wszystkich płaszczyznach życia ludzi pod berłem pruskim i w cesarstwie niemieckim. W niniejszym artykule omówiono krótko zagadnienie niemieczenia dzieci w wieku szkolnym.

Władysław Michalski – nauczyciel szkoły w Wierzenicy w okresie strajku szkolnego.

jego dzieci do klasy z nauk religii w języku niemieckim. Zadenuncjowany rodzic, był sądzony w poznańskiej izbie karnej, ale został uniewinniony.

Częstą praktyką władzy pruskiej było kierowanie do katolickich, polskich szkół - mimo protestów rodzin polskich i dozoru szkolnego - nauczyciela ewangelika, narodowości niemieckiej (Sarbinowo, Jankowo). Szkoły ze zdecydowaną przewagą ilościową dzieci narodowości polskiej, niejednokrotnie były obdarzane statusem szkół ewangelickich (Wierzonka).

Nauczyciele przejawiający postawy anty germanizacyjne, byli przenoszani do innych szkół w odległych miejscowościach. Zakazywano także nauczycielom prywatnego nauczania języka polskiego. Przykładem był Kempa, nauczyciel jęz. polskiego, którego karnie przeniesiono ze Swarzędza do pracy w szkole w Jaskowie.

W 1883 roku inspektor Lux zarządził, aby wszystkie dzieci I, II i III klas bez wyjątku, poranną modlitwę oraz modlitwę kończącą lekcje w danym dniu, odmawiały po niemiecku.

Władza pruska karała także tych Polaków, którzy umieszczali swoje dzieci u krewnych mieszkających poza państwem pruskim, aby bez przeszkód pobierały naukę języka polskiego i nauk innych przedmiotów w języku polskim. Na przykład, Stanisław Roszak zamieszkały w Swarzędzu, umieścił syna Sylwestra u swoich krewnych na terenie Galicji, która miała autonomię

i tam władza austriacka nie zabraniała nauczania języka polskiego. Roszak nie zwrócił się do władz o zezwolenie na wyjazd syna poza granicę Niemiec, ani nie powiadomił o tym władz szkolnych. W związku z tym skierowano jego sprawę do sądu i ukarano grzywną 56 marek z możliwością zamiany: dwie marki na jeden dzień aresztu.

Władza powiatowa nie zatwierdzała niewygodnych dla niej osób, wybieranych na różne funkcje społeczne w gminach wiejskich, związanych ze szkołą ludową. Na przykład w Kobylnicy po wyborze popularnego w środowisku sołtysa Wielocha i członków zarządu gminy (wsi), landrat (starosta) wschodnio poznański wybranych osób nie zatwierdził i wybory trzeba było powtarzać.

Polską opinią publiczną wstrząsnęła sprawa dzieci wrzesińskich na początku XX wieku (1901 r.), pobitych przez nauczycieli w szkole ludowej we Wrześni. Dzieci nie chciały przyjąć katechizmów wydrukowanych w języku niemieckim. Rodziców, protestujących przeciwko bezwzględnemu traktowaniu uczniów, karano mandatami i aresztem.

Polacy bronili się przeciwko germanizacyjnym działaniom władzy niemieckiej w różny sposób. Podobnie jak w innych częściach ziem polskich zaboru pruskiego, tak i w Swarzędzu organizowano wiece zwane oświatowymi, które kończyły się podejmowaniem uchwał i formułowaniem petycji wysyłanych do władz, począwszy od szczebla powiatowego poprzez władze rejencji, aż do władz centralnych².

Petycje, głównie zawierały żądania przywrócenia języka polskiego w szkołach katolickich oraz przywrócenie nauczania religii w języku polskim. W niektórych przypadkach wysyłano prośby o skierowanie do pracy w szkole nauczyciela Polaka i katolika, który miał zastąpić Niemca ewangelika. Prusacy konsekwentnie podtrzymywali raz podjęte decyzje i odmawiali spełnienia tych prośb.

dok. na str. 24 ➔

² Między innymi w 1878 roku, mieszkańcy Swarzędza oraz okolicznych wsi, podpisali zbiorową, powiatową petycję w sprawie przywrócenia języka polskiego w szkołach. 65 gmin powiatu poznańskiego skierowało petycję do ministra oświecenia dra Falka w Berlinie. Swarzędzkie wiece opisano w: Dziennik Poznański nr 121, 26 maja 1878, Wielkopoleanin nr 14, 18 stycznia 1888, Dziennik Poznański nr 60, 13 marca 1901, Kurier Poznański nr 54, 23 listopada 1906.

C dok. ze str. 23

Przebieg strajku szkolnego na ziemi swarzędzkiej

Wspomniane czynniki oraz wydarzenia zewnętrzne (m.in. rewolucja w carskiej Rosji i powstanie narodowo-wyzwoleńcze na ziemiach polskich zaboru rosyjskiego w latach 1905-1907 r.) spowodowały wybuch niezadowolenia wśród ludności narodowości polskiej w zaborze pruskim. Od początku nowego roku szkolnego we wrześniu 1906 roku, młodzież rozpoczęła strajk polegający głównie na przyjmowaniu biernej postawy na lekcjach religii, prowadzonych w języku niemieckim. Rzecz zrozumiała, że uczniowie strajkowali posiadając zgodę i wsparcie ze strony rodziców, duchownych katolickich oraz patriotycznych organizacji i ich działaczy.

Na terenie Swarzędza (wsi)³ oraz okolicznych miejscowości w których znajdowały się szkoły, dzieci także strajkowały.

Największą szkołą była szkoła ludowa w Swarzędzu wsi, ponieważ uczęszczały do niej dzieci nie tylko z miasta i wsi Swarzędz, ale także z Jasina, Gruszczyna, Nowej Wsi, Zielińca, Antonina i Nowego Młyna. W szkole było 493 uczniów w klasach I - VII i sześć nauczycieli⁴.

Jak donosił Kurier Poznański, pierwsze objawy strajku pojawiły się po jesiennej przerwie w nauce w 1906 r. i polegały na tym, że dzieci oddały nauczycielom podręczniki do katechizmu otrzymane wcześniej. Poza tym, tak jak niemal we wszystkich szkołach, dzieci swarzędzkie doręczały nauczycielom kartki od swoich rodziców, w których zawarte było żądanie nauczania religii w języku polskim oraz aby modlitwa rozpoczynająca i kończąca w danym dniu naukę, była odmawiana po polsku, a nie po niemiecku.

Nauczyciele zgodnie z wytycznymi władzy pruskiej, zignorowali wolę rodziców i rozpoczęli wymuszanie posłuszeństwa uczniów.

Wskutek takiej postawy szkoły i władz oświatowych, z dnia na dzień, coraz więcej dzieci przestawało modlić się po niemiecku oraz nie odpowiadało po niemiecku na lekcjach religii.

25 października strajkujący uczniowie w Swarzędzu po raz pierwszy zostali ukarani aresztem i musieli pozostać w szkole dłużej niż zwykle. Po opuszczeniu szkoły

dzieci poszły na cmentarz przy kościele św. Marcina, odmówiły różaniec i odśpiewały pieśń „Serdeczna Matko”.

Z każdym dniem do strajku przystępowało coraz więcej uczniów, osiągając w grudniu 1906 r. liczbę 125. Niektórzy obserwatorzy wydarzeń byli zawiedzeni stwierdzając, że na tak dużą liczbę uczniów, uczestników protestu mogłoby być więcej. Należy jednak pamiętać, że w Swarzędzu (w mieście i wsi) zdecydowana większość rodziców była uzależniona od niemieckich pracodawców i część z nich obawiając się utraty źródła utrzymania, zabroniła swoim dzieciom strajkowania.

Wzorem swarzędzkiej szkoły ludowej, strajk rozwijał się również w innych szkołach okolicy Swarzędza.

W listopadzie popularna poznańska gazeta „Postęp” informowała, że prawie wszystkie dzieci szkoły w Łowęcinie nie biorą udziału w lekcjach religii, a w jej miejsce uczą się innych przedmiotów.

Uczniowie szkoły w Kobylnicy także strajkowali i jak zapisano w Kronice Szkoły, protest dzieci trwał tu najdłużej ze wszystkich szkół w okolicy. „Dzieci po zakończeniu nauki w danym dniu, udawały się wszystkie pod krzyż stojący niedaleko szkoły i tam śpiewały pieśni kościelne. Tak chciały swój bunt wobec szkoły i państwa zadokumentować. Aby tej swawoli dzieci szkolnych kres położyć i pożądaną ład we wsi utrzymać, był w miejscu przez mniej więcej 3 tygodnie żandarm stacjonowany” (*Jabczyński M., Walka działy polskiej z pruską szkołą, Poznań 1930*)

W Wierzenicy strajkujące dzieci były zostawiane w tzw. areszcie w godzinach od 11.00 do 13.00. W związku z tym, że była to pora obiadu, matki strajkujących przychodziły pod szkołę z posiłkiem dla dzieci. Nauczyciel wtedy wypuszczał uczniów z aresztu na przerwę. Dzieci brały od matek naczynia z obiadem i jadły stojąc koło szkolnego ogrodzenia. Potem kobiety odbierały naczynia i szły do domu, a dzieci wracały do aresztu. Niemal wszyscy mieszkańcy wsi przyglądali się ze współczuciem temu niecodziennemu widowisku.

Podobno nawet w Wierzoncu, w której przecież była szkoła ewangelicka, uczniowie z rodzin polskich – także przestali na religii odpowiadać po niemiecku.

Kierownictwa wszystkich szkół, w których podjęto akcję strajkową, oprócz własnych prób zdławienia protestu, natychmiast powiadamiały inspektora oświaty na powiat poznański wschodni. Wobec strajkujących dzieci i ich rodzin stosowano dotkliwe kary. Rodziców karano sądownie karami grzywny

i więzienia, dzieci odbywały karę aresztu szkolnego, a nawet starsze rodzeństwo, które uczyło się w szkołach ponadpodstawowych, było usuwane z tych szkół. Strajkujące dzieci, gdzie niegdzie, karano biciem. W Swarzędzu i innych szkołach ziemi swarzędzkiej, nie odnotowano kar cielesnych. Już po pierwszym dniu strajku, do szkoły swarzędzkiej przyjechał, inspektor szkolny, który w udzielonej kierownikowi i nauczycielom instrukcji, nie zalecał stosowania kar cielesnych. Władza pruska miała w pamięci wydarzenia we Wrześni 1901 r., w których bezwzględna postawa Prusaków, była potępiana przez całą Europę.

Ponadto, inspektor zalecił aby modlitwę na rozpoczęcie i zakończenie zajęć w szkole, odmawiał po niemiecku jeden uczeń.⁵

Nie mniej, z terenu Poznania i innych rejonów Wielkopolski, znane są przypadki bicia uczniów w okresie strajku szkolnego 1906-1907.

Dotkliwą karą dla dzieci i rodziców było przedłużanie dla uczestników strajku obowiązku szkolnego do 16 roku życia. Prawdopodobnie dlatego uczniowie klas VI i VII swarzędzkiej szkoły właściwie nie uczestniczyli w proteście.

Strajk dzieci, nie tylko na ziemi swarzędzkiej, popierały wszystkie, polskie środowiska patriotyczne Wielkopolski. Proboszczowie organizowali nabożeństwa wspierające duchowo dzieci i ich rodziców. W Swarzędzu, nad grupą dzieci, które przychodziły pod krzyż przy kościele aby się pomodlić i odśpiewać pieśni religijne, opiekę sprawował organista Jan Zaporowski.

Najważniejsze jednak dla wszystkich katolików było orędzie prymasa Floriana Stablewskiego, arcybiskupa poznańskiego i gnieźnieńskiego, skierowane w październiku 1906 roku do wszystkich mieszkańców archidiecezji. W orędziu odczytanym w każdej parafii, ks. arcybiskup zawarł swoje zdecydowane stanowisko w sprawie strajku dzieci, cyt.: „...tylko nauka religii w języku ojczystym zdolna jest młodociane serca urabiać, do poznania i miłości Boga zagrzewać i tworzyć postawy silne i niewzruszone dla całego życia...” koniec cytatu.

Strajk szkolny trwał przez cały rok szkolny 1906/1907, choć uczestniczyła w nim stopniowo malejąca liczba dzieci. Najważniejszymi jego skutkami było zatrzymanie germanizacji nauczania religii oraz pogłębienie świadomości narodowej ogółu społeczeństwa.

5 Szkolna Kronika – Swarzędz wieś, tłumaczył z jęz. niemieckiego Marian Pokrywka, Swarzędz 1962 (rękopis).

3 Na terenie miasta Swarzędza nie było polskiej szkoły, a dzieci uczęszczały do szkoły ludowej znajdującej się na terenie wsi Swarzędz graniczącej bezpośrednio z miastem.

4 Marian Pokrywka, Szkolnictwo podstawowe w XIX i XX w. na terenie Swarzędza, Swarzędz 1962 (maszynopis).

Duża część strajkujących dzieci, na przełomie 1918 i 1919 r. – wówczas już dorosłych – poszła do powstania i wywalczyła wolność dla Wielkopolski i przyłączenie jej do odrodzonej Rzeczypospolitej Polskiej.

* * *

Wykaz (fragmenty) mieszkańców ziemi swarzędzkiej (bez miasta Swarzędza), wymienionych w opracowaniach i źródłach z XIX wieku

23. Sokolniki Gwiazdowskie (fragmenty)

...

B

- » Bąkowski, dzierżawca [1861-1862];
- » Behnke Gottlieb, gospodarz [1855];
- » Brzóska Tomasz, gospodarz [1883-1884, 1879, 1886].

...

P

- » Pitt Carl Wilhelm, gospodarz [1872], Otto, syn (wnuk?) [1923];
- » Preusmann, gospodarz [1855];
- » Przybylski Teofil, gospodarz [1872], Ludwika, żona;
- » Przybyszewski, gospodarz [1855]...

24. Swarzędz Wieś (fragmenty)

A

- » Akoliński Wojciech, proboszcz [1886].

B

- » Bajon, gospodarz [1900];
- » Bammes Jan, nauczyciel [1834, 1873];
- » Bażantowicz Józef i Agnieszka, syn Władysław [1890];
- » Bielawski J., proboszcz od 1856 r. [1856, 1857];
- » Bizner Karol [1892];
- » Błaszak Wawrzyn i Marianna, gospodarze, dzieci: Marianna, Tomasz [1890];
- » Błaszczak Maksymilian, nauczyciel [1879, 1892, 1899, 1919]
- » Bojanowski, szambelan, właściciel wsi [1802];
- » Brodowski Bronisław, stolarz [1891];
- » Brzeziński Antoni (1820-1898), proboszcz, kapelan w powstaniu wielkopolskim 1848 r. [1886, 1988];
- » Brzeziński Matheus [1830];
- » Burkit Wojciech i Anna, dzieci: Michał, Kostancja [1890]...

C

- » Cabański Wincenty (rzeźnik) i Pelagia [1890, 1913];
- » Chałupka Sebastian [1830];
- » Ciechowiak Marcin [1830];
- » Czapla Thomas [1830];
- » Czapner (Tschapner) Jan, zarządca majątku [1808];

- » Chelmiński Jakub, dzierżawca [1978];
- » Cichocki Marcin, stelmach (kołodziej) [1893];
- » Cichoski Franz [1830];
- » Ciszewicz Wawrzyn i Franciszka [1890];
- » Czyż Franciszek i Marianna [1890]...

25. Uzarzewo (fragmenty)

...

J

- » Jaworski Wawrzyniec, proboszcz od 1808 r. [1907-1963].
- » Jeżewska Petronela, po m. Dzierżbicka [1840-1843];

K

- » Karpiński, dworski myśliwy [1872];
- » Kasprzak Katarzyna [1821];
- » Kiełpiński, dzierżawca [1867];
- » Klukowski Jan, proboszcz [1867];
- » Koczorowski Roch, dzierżawca [1852, 1855, 1859];
- » Kowalik, proboszcz [1867]
- » Kowalski Jan Kanty, proboszcz [1867];
- » Kraszkowska Urszula, siostra Antoniny Lipskiej [1867];
- » Krause Stanisław, gospodarz [1868, 1869],
- » Karolina z d. Witkowska;
- » Krygier Albert, dzierżawca [1848];
- » Kryzan Kazimierz, administrator [1899, 1905, 1907];
- » Kubacki Jakub, członek kółka rolniczego [1899];
- » Kurcewski Andrzej, właściciel wsi do 1828 r. [1819, 1828];
- » Kwiatkowska Józefa [1821]....

S

- » Sikorski Bartłomiej [1821];
- » Skibiński Jan [1900];
- » Skibiński Tomasz [1900];
- » Skotarski Wawrzyniec, gospodarz [1868];
- » Soldan, właściciel papierni [1824, 1841, 1909-1967];
- » Stürmer Jan, nauczyciel w l. 1832-1845 [1842, 1845];
- » Swinarska Nepomucena [1864];
- » Swinarski Tadeusz [1812];
- » Szpotańska Józefa Marianna z d. Skrzydlewska [1831-1840, 1840-1843].

...

26. Wierzenica i Pawłówko (fragmenty)

...

K

- » Kapitańczyk Jan, ur. w 1873 r., s. Michała i Franciszki z d. Sierakowska [1894], Agnieszka, żona z d. Szukalska, ur. w 1874 r.;
- » Karłowski Bronisław, inspektor gospodarczy [1885, 1889, 1890];
- » Kłosowska Krystyna, położna [1837, 1839];
- » Koperski Franciszek, ks. proboszcz w l. 1851-1864 [2018];

- » Koszczomb (Koszcząb) Marian, nauczyciel [1887, 1889, 1891, 1896];
- » Kozioł Marianna, c. Marianny, [1860];
- » Kowalak Franciszek [1891];

...

M

- » Majchrzak Jan [1893];
- » Małecka Franciszka, rencistka [1891];
- » Mańczak Walenty [1886];
- » Michalski Tomasz, leśniczy [1863];
- » Michalski Władysław, nauczyciel [1896];
- » Milich Ernest, leśniczy [1863, 1886, 1888];
- » Myrton-Michalski Walenty Zygmunt (1862-1909), artysta malarz, odznaczony francuskim orderem z przywilejem szlachectwa [1887, 1888, 1889, 1896, 1897, 1900, 1901, 1902, 1909]. ...

27. Wierzonka (fragmenty)

...

K

- » Kamiński Antoni, robotnik rolny [1890];
- » Kamps Karol Fryderyk, leśniczy [1860];
- » Karolczak Maciej, robotnik [1853];
- » Kaweckie Jan [1890];
- » Kowalska Konstancja [1890];
- » König, nauczyciel [1892, 1896, 1890, 1900];

...

S...

- » Schmidt Joanna, kucharka [1835];
- » Schönborn [1890];
- » Schulz Paul, młynarz [1892];
- » Sins [1890];
- » Sitek Andrzej (ur. w ok. 1859 r.) i Augustyna, [1931],
- » Sitek Katarzyna [1890]...

...

W

- » Walczak Jan [1890]...

28. Zalasewo (fragmenty)

A

- » Andrzejak Simon [1830];
- » Andrzejczak Katarzyna [1830];

B

- » Banasiak Walentin [1830];
- » Blatt Süsskind, właściciel nieruchomości [1848];
- » Błotny Andrzej i Marianna, gospodarze [1899];
- » Błotny Jan i Agnieszka [1890];
- » Błotny Tomasz i Magdalena [1890]...

C

- » Chałupka Józef i Marcjanna, dzieci: Stanisława, Stanisław [1899];
- » Cieśliński, gospodarz.

...

J

- » Jankiewicz, czeladnik murarski [1878];
- » Jaskóła Michał i Apolonia [1890];
- » Jarmużek Marianna [1899];

...

Umowa na odbiór odpadów komunalnych z terenu gminy podpisana

W dniu 14 listopada 2024 r. podpisano umowę dot. *odbioru i transportu niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów komunalnych zbieranych w sposób selektywny (bioodpady, papier, metale i tworzywa sztuczne, szkło, odpady wystawkowe, przeterminowane leki) z nieruchomości położonych na terenie Miasta i Gminy Swarzędz*. Umowa została

zawarta na okres od stycznia 2025 roku do czerwca 2027 roku, a Wykonawcą, który będzie ją realizował, jest Wrocławskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania ALBA S.A., czyli firma, która już od lipca 2022 roku świadczy usługę odbioru odpadów komunalnych na terenie naszej Gminy.

Podkreślenia wymaga fakt, że **opłata za gospodarowanie odpadami dla właścicieli nieruchomości pozostaje bez zmian**.

Przy okazji przypominamy, że informacje na temat funkcjonującego systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Swarzędz są dostępne na naszej stronie internetowej www.swarzedz.pl w zakładce „Gospodarka odpadami” oraz w mediach społecznościowych, do odwiedzenia których serdecznie zapraszamy.

/wgo/

Fot. I. Paprzycka

Kontrole przestrzegania uchwały antysmogowej w Gminie Swarzędz

Od początku bieżącego roku Straż Miejska w Swarzędzu przeprowadziła 502 kontrole przestrzegania przepisów wynikających z uchwały antysmogowej, w tym 53 rekontrole. To intensywny wysiłek, mający na celu poprawę jakości powietrza w naszej gminie i eliminację urządzeń grzewczych niespełniających obowiązujących norm.

W wyniku kontroli stwierdzono:

- » **125 pozaklasowych kotłów (tzw. kopciuchów),**

» **61 miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń (MOP-ów),** takich jak piece kaflowe, kozy, stare kominki,

» **67 kotłów III i IV klasy,** których okres używalności kończy się odpowiednio z końcem 2025 i 2027 roku.

Rekontrole wykazały, że 33 kopciuchy zostały już wymienione na nowoczesne kotły gazowe lub urządzenia V klasy na paliwo stałe (głównie na pellet). Straż Miejska przypomina, że osoby, które nie dostosują się do przepisów mimo nałożo-

nych mandatów, mogą zostać skierowane do sądu.

Kontrole będą kontynuowane, a wszelkie niedostosowanie się do przepisów spotka się z odpowiednimi konsekwencjami.

Pamiętajmy:

- » Miejscowe ogrzewacze pomieszczeń (MOP-y) można używać do końca 2025 roku.
- » Kotły III i IV klasy muszą zostać wymienione do końca 2027 roku.

Dziękujemy mieszkańcom, którzy już podjęli działania na rzecz poprawy jakości powietrza. Razem możemy zadbać o czystsze i zdrowsze środowisko!

/sm/

Upcykling – zasada „zrób to sam” w praktyce

Czy można nadać odpadom walory użytkowe? Albo uczynić z nich przedmioty bardziej wartościowe niż surowce, z których się składają? Jak najbardziej! Fachowo nazywamy to upcyklingiem, który – podobnie jak recykling – jest formą wtórnego przetwarzania odpadów. Jednak w upcyklingu chodzi o nadanie nowego życia starym, niepotrzebnym przedmiotom, zmianę ich funkcji, a bardzo często także formy.

W ramach idei „Swarzędz nie marnuje” staramy się szeroko promować ideę upcyklingu. Chodzi bowiem o zmniejszenie zużycia surowców naturalnych oraz ilości powstałych odpadów. W upcyklingu najbardziej niesamowite wydaje się to, że możemy tworzyć atrakcyjne przedmioty z odpadów i chronić środowisko, czerpiąc z tego satysfakcję i dostrzegając w odpadach potencjał, o którym wcześniej nawet nie myśleliśmy.

W szerokiej skali powtórne wykorzystanie materiałów ułatwia ochronę przyrody oraz zagrożonych gatunków.

Kreatywność i wyobraźnia

W przypadku upcyklingu na pierwszym miejscu stawiana jest kreatywność i wyobraźnia. To właśnie dzięki nim powstają często niepowtarzalne, a przy tym piękne przedmioty. Każdy z nas może się stać designerem. Wystarczą tylko odpady, a surowców do upcyklingu przecież nie brakuje. Ograniczają nas tylko nasza wyobraźnia, czas i... manualne zdolności.

Co możemy wykonać? Kilka przykładów: meble – z drewnianych palet; wazony, klosze do lamp – z ozdobionych szklanych butelek i słoików; kwiatniki lub pufy z opon i sznurka; donice z puszek,

niepotrzebnych gamków; skarbonki, karmniki dla ptaków lub proste zabawki (np. kręgle) z butelek PET lub po detergentach.

Jak widać, upcykling w dużej mierze bazuje na zasadzie „zrób to sam”, która zakłada tworzenie, budowanie i wykonywanie wielu projektów, bez pomocy profesjonalistów i specjalistycznego sprzętu.

I Ty możesz zrobić „coś z niczego”

W Polsce upcykling zyskuje coraz większe uznanie, a liczba inicjatyw związanych z tą koncepcją rośnie. Dzięki temu coraz więcej osób zdaje sobie sprawę z korzyści płynących z upcyklingu, zarówno dla środowiska, jak i dla społeczeństwa. Aby włączyć się w upcykling, mamy kilka propozycji:

- » **zaczynj od własnego domu** – przekształcaj stare przedmioty w nowe, zamiast wyrzucać je lub kupować nowe;
- » **uczestnicz w warsztatach** związanych z upcyklingiem – nauczysz się, jak tworzyć wartościowe przedmioty z odpadów;

- » wspieraj polskie przedsiębiorstwa i marki, które zajmują się upcyklingiem, kupując ich produkty;
- » podziel się swoimi pomysłami i doświadczeniami związanych z upcyklingiem w mediach społecznościowych,

aby inspirować innych do włączenia się w tę koncepcję.

Włączając się w ideę upcyklingu, przyczyniamy się do ochrony środowiska. W końcu wykorzystanie tych samych materiałów w innym celu ogranicza zapo-

trzebowanie na produkcję przemysłową, co w praktyce oznacza mniejsze zużycie energii elektrycznej i wody oraz ograniczenie zanieczyszczenia powietrza i emisji gazów cieplarnianych.

Natalia Stodolna

Zadbaj o swoje bezpieczeństwo – odwiedź zakładkę „Bezpieczeństwo”!

Na naszej stronie internetowej www.swarzedz.pl funkcjonuje dedykowana zakładka: „Bezpieczeństwo”, gdzie znajdziecie Państwo wszystkie kluczowe informacje, które mogą okazać się niezwykle przydatne w sytuacjach awaryjnych. Znajdują się tam:

- Bieżące informacje – najnowsze komunikaty i ostrzeżenia.
- Telefony alarmowe – łatwy dostęp

do numerów ratunkowych, takich jak 112, Policja, Straż Pożarna czy Straż Miejska.

► Procedury postępowania – krok po kroku wyjaśniamy, jak działać w sytuacjach kryzysowych, takich jak pożar, wypadek, zagrożenie zdrowia, alarm bombowy i inne.

► Informacje o służbach – dowiedz się więcej o Policji, Straży Pożarnej i Straży Miejskiej.

Zachęcamy do odwiedzania zakładki i zapoznania się z przydatnymi materiałami. Znajomość procedur i dostęp do niezbędnych informacji to klucz do szybkiej i skutecznej reakcji w sytuacjach zagrożenia. Bezpieczeństwo Mieszkańców jest dla nas priorytetem!

/umig/

Nabór wniosków dot. PP Czyste Powietrze zawieszony do odwołania!

28 listopada Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie poinformował, że w lepszej, nowej odsłonie program Czyste Powietrze zadebiutuje na wiosnę 2025 r. z jasnymi zasadami i nowym źródłem finansowania.

Nabór nowych wniosków został wstrzymany z dniem 28 listopada 2024 roku.

/wos/

Drodzy Przyjaciele Schroniska w Skałowie,

Z okazji nadchodzących Świąt Bożego Narodzenia pragniemy z całego serca podziękować Wam za wsparcie, które przez cały rok okazujecie naszym podopiecznym. Wasza hojność, zarówno w darach, jak i w ciepłych słowach, daje nam siłę, by każdego dnia walczyć o lepsze życie dla Zwierząt. Szczególne podziękowania kierujemy do rodzin, które otworzyły swoje serca i domy, decydując się na adopcję – to dzięki Wam nasi podopieczni mogą zaznać prawdziwego szczęścia i miłości.

Wśród naszych podopiecznych jest także Maja – suczka o wielkim, choć nieśmiałym sercu, która nadal czeka na swoją wyjątkową rodzinę. Maja spędziła z nami kilka lat, podczas których z dzikiego, nieufnego pieska powoli stawała się cichą, delikatną istotą, która potrafi zaufać tym, którzy dadzą jej czas. Jej radość jest subtelna, ale niezwykle poruszająca – jak świąteczna isierka w zimowy wieczór. Marzymy, by te święta przyniosły jej cud w postaci kochającego domu.

Niech magia tego czasu zagości w Waszych sercach, a dobro, które niesiecie, wraca do Was ze zdwojoną mocą. Życzy-

my Wam zdrowia, spokoju, ciepła i wielu powodów do uśmiechu – w towarzystwie Waszych czworonożnych przyjaciół.

Z serdecznymi pozdrowieniami i wdzięcznością,

Zespół Schroniska dla Zwierząt w Skałowie

Adoptuj przyjaciela!

Ksena to uroczą sunia w typie labradora, która przebywa w Schronisku dla Zwierząt w Skałowie. Mimo trudnych doświadczeń życiowych nie straciła radości i ciepła, które rozciąga wokół siebie.

Ksena posiada wszystkie typowe cechy labradora – jest lojalna, przyjazna i kocha ludzi z całego serca.

Każde spotkanie z Kseną to dla niej okazja, by okazać swoją radość i nadzieję na znalezienie kogoś, kto podzieli z nią codzienne chwile. Jednym z jej największych zamiłowań jest... jedzenie! Jak przystało na labradora, Ksena ma wspa- niały apetyt i na pewno chętnie przypomni Ci o porze posiłku, machając ogonem jak wiatraczek.

W upalne dni Ksena uwielbia kąpiele w jeziorze – to dla niej prawdziwa rozkosz! Labradory słyną ze swojej miłości do wody, a Ksena nie jest wyjątkiem. Wspólne spacerowanie nad jeziorem i chwile spędzone na łonie natury to coś, co sprawi radość zarówno jej, jak i Tobie.

Ksena najprawdopodobniej spędziła większą część życia w kojcu, dlatego w zamkniętych pomieszczeniach może początkowo czuć się nieco niepewnie. Jednak jej miłość i zaufanie do człowieka są tak ogromne, że z odrobiną cierpliwości i ciepła szybko przekona się, że dom to bezpieczne i przyjazne miejsce.

Czy jesteś gotowy, by dać Ksenie szansę na nowy, szczęśliwy dom? Jeśli szukasz wiernej przyjaciółki, która pokocha Cię bezgranicznie, Ksena czeka właśnie na Ciebie! Zadzwoń do Schroniska dla Zwierząt w Skałowie i umów się na spotkanie – tel. 783 552 272.

Pozdrawiam,

Karolina Rożek

KOMUNIKAT

Pływalnia w okresie świątecznym:

- » 24, 25, 26 i 31 grudnia oraz 1 stycznia – nieczynne.
- » Od 23 grudnia do 6 stycznia zawieszone zostają wszystkie zajęcia na pływalni.
- » Od 23 grudnia do 1 stycznia oraz 6 stycznia, nie ma zajęć fitness.

» 6 stycznia czynne od 6:30 do 22:00, obowiązuje cennik świąteczny.

Lodowisko w okresie świątecznym:

- » 24, 25 i 26 oraz 1 stycznia – nieczynne.
- » 31 grudnia sesje tylko na 10:00 i 12:00.
- » 6 stycznia czynne od 10:00 do 21:30, obowiązuje cennik świąteczny.

/scsir/

Zapraszamy do sauny

Zapraszamy do sauny. To świetny sposób na relaks i odprężenie. Do dyspozycji mamy sauny: suchą i parową.

Oplata:

15 zł/os./20 min (minimalny czas korzystania z sauny wynosi 20 minut, po przekroczeniu czasu dopłata za każdą minutę 0,60 zł).

Z kartem SCSiR 10% taniej. Zapytaj w kasie.

Z kartami Benefit Systems, Medico-ver i FitProfit, możliwość skorzystania z sauny 60 minut. Po przekroczeniu czasu dopłata za każdą przekroczoną minutę 0,60 zł.

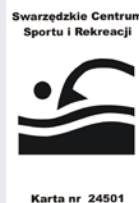
Drogi użytkowniku: pamiętaj, że istnieją również przeciwwskazania do przebywania w saunie, dlatego przed skorzystaniem zapoznaj się z regulaminem sauny dostępnym na stronie internetowej scsir.swarzedz.pl.

/scsir/

Kup karnet SCSiR – zyskasz duży rabat

Szanowni Państwo! Karnet upoważnia do korzystania z całego kompleksu pływalni poza kawiarenką. Upoważnia do zapłaty należności za faktyczny czas korzystania z basenu. Z wejścia na karnet może korzystać maksymalnie 5 osób.

Nie trzeba mieć przy sobie gotówki.

/scsir/

Karty honorowane w SCSiR:

Swarzędzkie Centrum Sportu i Rekreacji

ul. Kosynierów 1, Swarzędz
tel. 61 65 09 520 godziny otwarcia: 6.30 - 22.00
www.scsir.swarzedz.pl info@scsir.swarzedz.pl
www.facebook.com/wodnyraj

Przydatne adresy i telefony

■ Urząd Miasta i Gminy w Swarzędzu

Rynek 1
tel. 61 65 12 000, fax: 61 65 12 211
www.swarzedz.pl umig@swarzedz.pl
burmistrz@swarzedz.pl
Godziny pracy urzędu: poniedziałek: 8.30-15.30, wtorek-piątek: 8.00-15.00.
Burmistrz przyjmuje interesantów w poniedziałki w godz. 14.00-17.00.
Przed spotkaniem prosimy o wcześniejsze telefoniczne lub osobiste umówienie się wraz z podaniem tematu sprawy – sekretariat tel. 61 65 12 222.
Zastępcy Burmistrza przyjmują interesantów w poniedziałki w godz. 14.00-17.00.
Przed spotkaniem prosimy o wcześniejsze telefoniczne lub osobiste umówienie się wraz z podaniem tematu sprawy – sekretariat tel. 61 65 12 202.

■ Biuro Rady Miejskiej

ul. św. Marcina 1, tel. 61 65 12 105
biurorady@swarzedz.pl
przewodniczaca@swarzedz.pl
Przewodnicząca RM Barbara Czachura dyżuruje w poniedziałki w godz. 13.00-15.00 w Biurze Rady.

■ Telefony alarmowe

Telefon alarmowy	112
Policja	997
Pogotowie Ratunkowe	999
Straż Pożarna	998
Pogotowie wod.-kan.	994
Pogotowie wod.-kan. ZGK	61 651 15 41 (do godz. 16.00)
	663 818 601

Gazownia 992
Pogotowie energetyczne 991
(całodobowe ENEA)

■ Straż Miejska

62-020 Swarzędz, ul. Dworcowa 24 (dworzec kolejowy)
straz.miejska@swarzedz.pl
telefon interwencyjny: 61 65-10-986
pon-pt 6.00-22.00, sob 14.00-22.00
W niedzielę i święta zgłoszenia przyjmuje dyżurny Komisariatu Policji w Swarzędzu tel. 61 841 48 00
komendant: Piotr Kubczak,
tel: 502-577-065, 61 651-21-13
kubczak.piotr@umig.swarzedz.pl

■ Komisariat Policji w Swarzędzu

ul. Grudzińskiego 30a
tel. 997 i 47 77 148 00 (czynny 24h)
oraz tel. alarmowy 112

■ Ochotnicza Straż Pożarna w Swarzędzu

ul. Dworcowa 24
zarzad@osp-swarzedz.pl

■ Ochotnicza Straż Pożarna w Kobylnicy

Kobylnica, ul. Poznańska 4
straz@ospkobylnica.pl

■ Centrum Informacji Medycznej Tel-Med

24h/dobę - tel. 94 94 lub tel. 61 853 53 52

■ Pogotowie ratunkowe

Podstacja Swarzędz ul. Dworcowa 24
tel. 999 lub 112 (całą dobę)

■ Pomoc doraźna

W konkursie ogłoszonym przez NFZ wyłoniona została **Przychodnia „Gaudium”**, która od 1 sierpnia 2020 r. świadczy mieszkańcom gminy Swarzędz pomoc doraźną w godzinach nocnych i w dni świąteczne **w Zalasewie przy ul. Serdecznej 21G**, telefon 61 307 73 07.

■ Zespół Przychodni Lekarza Rodzinnego DIATER Sp. z o.o.

Przychodnia Nr 1 - Swarzędz, ul. Piaski 8,
tel. 61 81-72-533, 61 81-72-549
Przychodnia Nr 4 - Swarzędz, ul. Piaski 6a,
tel. 61 65-15-171

■ Centrum Medyczne Lecznicy „Certus”

Centrum Medyczne nr 3 Prywatnej Lecznicy CERTUS Sp. z o.o.
62-020 Swarzędz, ul. Poznańska 15
tel. 61 22 22 600, www.certus.med.pl

■ Przychodnia Lekarza Rodzinnego NFZ „DarMedicum”

Swarzędz, ul. Tysiąclecia 11,
tel. 459-599-026. Szczegółowe informacje: www.darmedicum.pl

■ Centrum Medyczne – Przychodnia w Swarzędzu

Swarzędz, ul. Cieszkowskiego 100/102,
tel. 61 8174 671

■ Dyżury całodobowe aptek

Apteka Przyjazna (przy markecie Biedronka) – Swarzędz, ul. Cieszkowskiego 5/7,
tel. 61 818 50 69, czynna całą dobę przez 365 dni w roku
Całą dobę czynne są apteki w Poznaniu:
– Apteka „Centralna” ul. 23 Lutego 18,
tel. 61 852-26-25
– Apteka „Panaceum” os. Przyjaźni paw. 141, tel. 61 820-16-42
– Apteka „Na Gwarnej” ul. Gwarna 5/4,
tel. 61 852-52-44

■ Centrum Usług Społecznych

ul. Poznańska 25, 62-020 Swarzędz
tel. 61 651 26 50, 51, 52, 53
sekretariat@cusswarzedz.pl
www.cusswarzedz.pl

■ Klub Integracji Społecznej

ul. Piaski 4, tel. 61 818 17 30,
kis@cusswarzedz.pl

■ Zakład Gospodarki Komunalnej

ul. św. Marcina 1, tel. 61 651 15 41
pogotowie wod-kan ZGK: 61 651 15 41 (do 16.00), 663 818 601 i 697 725 522 (po 16.00 i w święta)
www.zgk.swarzedz.pl

■ Swarzędzkie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.

ul. Wrzesińska 13, 62-020 Swarzędz
tel.: 61 817 29 81, 503 967 518
mail: biuro@tbs-swarzedz.pl
www.tbs-swarzedz.pl

■ Ośrodek Kultury

ul. Poznańska 14, tel. 61 65 10 219
biuro@ok-swarzedz.pl
www.ok-swarzedz.pl

■ Swarzędzkie Centrum Historii i Sztuki

ul. Bramkowa 6, 62-020 Swarzędz
tel. 61 279 85 94
administracja@muzeum-swarzedz.pl
www.muzeum-swarzedz.pl

■ Biblioteka Publiczna

os. Czwartaków 1
tel. 61 8173 103, 8173 102
biblio@biblioteka.swarzedz.pl
www.biblioteka.swarzedz.pl

■ Swarzędzkie Centrum Sportu i Rekreacji

- pływalnia, kręgielnia, boiska sportowe, lodowisko, hala sportowa
ul. Kosynierów 1, Swarzędz
tel. 61 65 09 520
www.scsir.swarzedz.pl,
info@scsir.swarzedz.pl,
godziny otwarcia: 6.30 - 22.00

■ Skansen i Muzeum Pszczelarstwa

ul. Poznańska 35, tel. 61 651 18 17
www.muzeum-szeniawa.pl

■ Muzeum Przyrodniczo-Łowieckie w Uzarzewie

Uzarzewo, ul. Akacja 12,
tel. 61 818 12 11
www.muzeum-szeniawa.pl

■ Cech Stolarzy Swarzędzkich

ul. Wrzesińska 41
tel. 61 817 21 37, cechstolarzy@wp.pl
www.meble-swarzedzkie.com.pl

■ Starostwo Powiatowe w Poznaniu

Filia Wydziału Komunikacji i Transportu Swarzędz, ul. Poznańska 25.
tel. 61 651 12 65 lub 651 12 68
Filia przyjmuje klientów: w pon. od 9:00 do 16:30, wt.-pt. od 8:00 do 15:00.

■ Ośrodek Interwencji Kryzysowej

Kobylnica, ul. Poznańska 91
tel. 61 8150363, tel./ fax 61 8150369
oikkobylnica@powiat.poznan.pl
www.oikkobylnica.powiat.poznan.pl

■ Fot. Laura Łuczak

PROSTO Z RATUSZA
Swarzędzki
miesięcznik regionalny.
ISSN 1732-2480

Redaktor naczelny:

Maciej Woliński
Adres redakcji: 62-020 Swarzędz,
Rynek 1 (pokój 110)
tel. 61 651 09 11,
e-mail: rzecznik@swarzedz.pl

Kolegium redakcyjne:

Piotr Baranowski, Agata Kubacka,
Magdalena Malińska-Murek,
Izabela Paprzycka, Maciej Woliński

Wydawca:

Gmina Swarzędz
Swarzędz

Stale współpracują:

Marlena Bajer, Ewa J. Buczyńska, Włodzimierz Buczyński, Lidia Chałasiak, Renata Czarnecka-Pyła, Wojciech Dobczyński, Eugeniusz Dobiński, Hanna Jalocho, Antoni Kobza, Magdalena Kozłowska, Tomasz Lewiński, Zuzanna Lis, Mariusz Łuczak, Bartłomiej Majchrzak, Hanna Meleń, Aldona Młynarczak, Beata Pacholczak, Aleksandra Pietrzak, Filip Przepióra, Anna Szpakowska, Mariusz Szrajbrowski, Dagmara Szymańska, Anna Wałkowiak-Osowska, Agata Widzowska, Monika Wojciechow-ska-Ratajczak, Dorota Zaremba.

Projekt graficzny:

DONAR Tadeusz Donarski

Reklamy, skład, druk:

Animato, tel. 607 566 555
mn@animato.com.pl

Wydawca nie wypłaca honorariów za zamieszczone teksty i zdjęcia. Redakcja zastrzega sobie prawo skracania tekstów i dokonywania w nich zmian. Prosimy o dostarczanie materiałów (tekstów i ilustracji) w formie elektronicznej.

Numer zamknięto 9.12.2024 r.
i oddano do druku: 9.12.2024 r.
Nakład: 8000 egz.

Skirama Kronplatz

Fot. Andrea del Frari

Sezon zimowy 2024/25 w Południowym Tyrolu

Zima zbliża się wielkimi krokami, a razem z nią wyczekiwany sezon narciarski. W Południowym Tyrolu / Südtirolu miłośnicy sportów zimowych mogą przygotowywać się na wyjątkowe przeżycia w malowniczych Dolomitach. Znajdą tam nie tylko doskonałe warunki narciarskie, ale także liczne atrakcje, które zadowolą każdego – od zapalonych narciarzy po osoby szukające zimowego relaksu.

50. rocznica powstania Dolomiti Superski

Nadchodzący sezon zapowiada się wyjątkowo, ponieważ Dolomiti Superski świętuje swoje 50-lecie. Ta największa infrastruktura narciarska we Włoszech, doskonale znana każdemu miłośnikowi nart, zrzesza 12 ośrodków narciarskich i łącznie oferuje ponad 1 200 kilometrów tras. W niektórych ośrodkach sezon rozpocznie się już 30 listopada 2024 r., a pełne otwarcie wszystkich lokalizacji planowane jest na 7 grudnia 2024 r.

Z okazji jubileuszu, oprócz modernizacji infrastruktury, takiej jak nowe wyciągi w Kronplatz czy Alta Badia, organizatorzy zaplanowali liczne wydarzenia okolicznościowe. Na turystów będą czekać atrakcje: pokazy narciarskie, koncerty plenerowe czy też atrakcje kulinarne w różnych miejscowościach.

Narciarskie atrakcje w sezonie zimowym 2024/2025

W regionie 3 Zinnen / Tre Cime Dolomity warto wziąć udział w nocnej wycieczce narciarskiej na górze Haunold / Monte Baranci. Trasa prowadzi przez malowniczy las, a dzięki oświetlonemu zjazdowi każdy poczuje wyjątkową atmosferę. Dodatkowo, przygotowano siedem nowych tras do zimowych wędrówek, które z pewnością ucieszą miłośników spacerów pośród pięknych górskich krajobrazów.

W Skiworld Ahrntal, obejmującym ośrodki narciarskie Klausberg, Speikbo-

den, Rein in Taufers / Riva di Tures i Weißenbach / Rio Bianco, można skorzystać ze specjalnej przedświątecznej promocji. Od 6 do 23 grudnia 2024 r., kupując minimum 3-dniowy skipass i okazując GuestPass Ahrntal/Campo Tures, goście otrzymają za darmo dodatkowy dzień jazdy na nartach.

W Eggental/Val d'Ega, dolinie w której znajdują się ośrodki Obereggen i Carezza, można będzie uwiecznić swoje narciarskie wyczyny. Na stoku Toler w Obereggen narciarze mogą spróbować swoich sił w ekscytującym wyścigu slalomowym w ramach Skimovie. Dzięki kamerom zamontowanym na trasie każdy uczestnik będzie mógł pobrać film ze swojego zjazdu oraz sprawdzić czas slalomowy, co będzie niezapomnianą pamiątką z zimowego urlopu.

Leżący w Sterzing/Vipiteno Outdoor Centre Rosskopf słynie z największej na świecie floty sanek – do wypożyczenia jest ich ponad 1 000, a śmigać na nich można też po zmroku na najdłuższej we Włoszech (10,5 km) trasie saneczkowej! Nowością są ultralekkie, aluminiowe sanki z wbudowanym oświetleniem, umożliwiające niezapomniane wieczorne przejażdżki.

Dzięki liczным nowoczesnym udogodnieniom i profesjonalnemu sprzętowi, który jest dostępny bezpośrednio w wypożyczalniach przy dolnych stacjach wyciągów, Południowy Tyrol pozostaje jednym z najlepszych miejsc dla narciarzy szukających zarówno doskonałej infrastruktury, jak i unikalnych zimowych przygód.

Nowości na stokach

Z myślą o narciarzach w wielu ośrodkach narciarskich Południowego Tyrolu przeprowadzono inwestycje, mające zwiększyć komfort i bezpieczeństwo. Jednym z takich udogodnień jest nowa 8-osobowa kolejka krzesełkowa PLATEAU z osłonami przeciwwiatrowymi w sławnym Kronplatz. Zastępuje ona starszy model i zapewnia znacznie większą przepustowość oraz wygodę dla narciarzy. Podobne modernizacje zostały przeprowadzone także w innych ośrodkach. W Alta Badia nowa 6-osobowa kolejka Braia Fraida zastąpiła starszą 4-osobową, a narciarze z pewnością docenią jeszcze bardziej komfortową podróż na szczyt. W St. Ulrich / Ortisei, położonym w dolinie Gröden/Val Gardena – u stóp płaskowyżu Seiser Alm / Alpe di Siusi, wyciąg „Palmer” został wymieniony na nowy, co znacznie zwiększyło jego wydajność. Natomiast w regionie 3 Zinnen na górze Helm / Monte Elmo, nowa 6-osobowa kolejka „Porzen” z osłonami przeciwwiatrowymi zastąpiła wyciąg orczykowy, zapewniając narciarzom wygodny i szybszy wjazd na szczyt.

Alta Badia Ciaspolata

Fot. Alex Moling

Dzięki każdej z tych inwestycji wrażenia z jazdy na nartach będą jeszcze lepsze, zwiększy się przepustowość wyciągów oraz podniesie poziom bezpieczeństwa i wygody dla wszystkich gości regionu.

Atrakcyjne oferty i promocje

Jubileuszowa edycja Dolomiti Superski przynosi także korzystne zmiany w ofercie skipassów. Specjalny karnet Superski Family, który pozwala korzystać z narciarskich przyjemności całym rodzinom, powraca i kosztuje 38 euro za dzień. Karnet ten obejmuje zarejestrowaną grupę rodzinną – członkowie rodziny mogą korzystać z określonej liczby dni w sezonie, elastycznie dzieląc je między siebie, zgodnie z potrzebami. Ponadto niższa o 30% cena skipassów dla juniorów obejmuje teraz osoby do 18. roku życia, co ma zachęcić młodsze pokolenie do aktywnego udziału w sportach zimowych.

Warto zapoznać się z pełną ofertą promocyjną DSS, bo jest ich znacznie więcej np. Dolomiti Super Première (30.11–21.12.2024 r.) czy Dolomiti Springdays (od 16.03.2025 r.).

Nie tylko dla narciarzy

Południowy Tyrol oferuje znacznie więcej niż stoki narciarskie. Zachwyca pięknem krajobrazów, wspaniałą kuchnią oraz szeroką ofertą rozrywkową. Turyści mogą wziąć udział w zimowych wędrowkach i odwiedzić odnowione atrakcje, np. lodową piwnicę zamku Taufers w dolinie Ahrntal / Valle Aurina z okazji jej 800-lecia. Dach został przeprojektowany, a wewnątrz znajduje się mała wystawa poświęcona historii chłodnictwa, dodano także ciekawe eksponaty. Dzięki temu powstało kolejne atrakcyjne miejsce, które można zwiedzić samodzielnie.

Dla odwiedzających zostały też przygotowane liczne wydarzenia kulturalne,

Alpin Arena Schnals Senales

jak Delights on Ice. To wyjątkowe kulinarne doświadczenie w ośrodku Alta Badia odbędzie się 30 stycznia 2025 r. Jezioro Sompunt stanie się otwartą salą na świeżym powietrzu, a uczestnicy będą mogli zobaczyć widowiskowe pokazy na lodzie oraz degustować zimowe napoje, serwowane przez sommelierów na łyżwach. Całość dopełnią wykwintne potrawy przygotowane przez lokalnych szefów kuchni.

Festiwal Smaków w Alta Badia, obchodzący swoje 15-lecie i łączący narciarstwo z kulinarnymi doznaniem, pozwala na odkrywanie lokalnych smaków w schroniskach na stokach. Potrawy będą wyjątkowe: kompozycje dań wynikają z wyobraźni poszczególnych szefów kuchni, którzy zaskoczą kreatywnością i zaoferują unikalne połączenia smaków ciekawe dla każdego gościa.

Dla osób szukających relaksu

Południowy Tyrol ma także sporo do zaoferowania turystom poszukującym relaksu. W nadchodzącym sezonie region stawia na jeszcze większą różnorodność. Dla tych, którzy wolą wypoczynek od zjazdów na nartach, wprowadzono nowe zimowe szlaki spacerowe oraz rozszerzoną ofertę wellness, obejmującą luksusowe spa np. 3 Cime Luxury Chalet w ośrodku 3 Zinnen. W wielu hotelach oferowane są pakiety wellness, dzięki którym można

w pełni zrelaksować się w otoczeniu zimowych pejzaży.

Chalet Tre Cime, położony w malowniczej dolinie Val Fiscalina, na skraju parku przyrody Tre Cime, to synonim luksusu. Oferuje wyciszenie, którego poszukują najbardziej wymagający turyści. Na gości czekają ekskluzywne wnętrza, zaprojektowane z dbałością o najdrobniejsze detale. W domkach są przestronne sypialnie, prywatne spa z fińską sauną, luksusowy basen z jacuzzi oraz tradycyjna, zewnętrzna gorąca balia opalana drewnem. Zaledwie 200 metrów od obiektu znajduje się teren narciarski 3 Zinnen z ponad 110 km tras zjazdowych, a także trasy narciarstwa biegowego i szlaki do pieszej wędrowki.

Dla osób szukających spokoju, bliskości natury oraz autentycznej atmosfery Południowego Tyrolu powstał Mesnhöf Mountain Inn w dolinie Ahrntal -kameralne miejsce, które niedawno przeszło modernizację zgodnie z wizją młodsze pokolenia właścicieli. W tym urokliwym obiekcie goście z pewnością poczują wyjątkową, rodzinną atmosferę, a także będą mieli okazję spróbować lokalnych przysmaków w nowo otwartej restauracji. Mesnhöf stanowi ponadto doskonałą bazę wypadową dla narciarzy.

Sezon zimowy 2024/2025 w Południowym Tyrolu to nie tylko jubileusz Dolomiti Superski i nowości na stokach, ale także okazja, by odkryć niezwykle miejsce łączące sport, kulturę i zimowy relaks. Niezależnie od tego, czy wybieramy się na narty, czy poszukujemy spokoju w otoczeniu Dolomitów, w regionie niezapomniane przeżycia czekają na każdego. Warto już teraz zaplanować swoją zimową przygodę i skorzystać z atrakcyjnych promocji oraz wyjątkowych wydarzeń przygotowanych na ten sezon.

Tekst i zdjęcia:

biuro prasowe IDM Südtirol

Oficjalna strona regionu: www.suedtirol.info

Facebook: www.facebook.com/poludniowytyrol

Instagram: www.instagram.com/visitsouthtyrol

www.instagram.com/tastesouthtyrol

Fot. Paolo Codeluppi

Obereggen Latemar

infantis orto

KOMPLEKSOWA OPIEKA MEDYCZNA
NAD DZIECKIEM

➤ Pediatra	➤ Dermatolog dziecięcy
➤ Kardiolog dziecięcy	➤ Hematolog i onkolog dziecięcy
➤ Dietetyk	➤ Fizjoterapeuta
➤ Chirurg dziecięcy	➤ Ortopeda dzieci i dorosłych
➤ Psycholog	➤ Diagnostyka
➤ Neonatolog	➤ Badania USG
➤ Logopeda	

☎ 606 718 259 ✉ biuro@infantis-orto.pl

🌐 www.infantis-orto.pl 📍 ul. Grudzińskiego 7/4, 62-020 Swarzędz

LOGOPEDA

• TERAPIA WAD I ZABURZEŃ MOWY
• PROFILAKTYKA I WSPOMAGANIE ROZWOJU MOWY

tel. 505 006 510 MOŻLIWOŚĆ WIZYT DOMOWYCH

SKUP AUT

600 329 570

www.szybkiskupaut.pl

STOMATOLOG

WAGADENT
dr. Agata Flis

Leczenie dzieci i dorosłych
PEŁNY ZAKRES USŁUG!!!
Krótkie terminy wizyt
Zapisy od **poniedziałku do soboty**

tel. 510 087 044
ul. Bema 36 Swarzędz Nowa Wieś
www.agadent.com.pl

SERWIS
LAPTOPÓW I TELEFONÓW

www.MedykPC.com

Komputery Laptopy Akcesoria GSM

Raty Raty Raty Raty Raty Raty Raty Raty Raty

Wstępna diagnoza !!!
polub nasz fanpage /MedykPC

Medyk PC
Jesteśmy Tu dla Ciebie!

SKLEP / SERWIS – 533 71 71 19
Pon-Pt: 10.00-18.00; Sob: 10.00-14.00

Medyk PC – ul. Cieszkowskiego 9-11 (Budynek Chaty Polskiej)

Stomatologia – protetyka

Swarzędz, os. Działyńskiego 38

lek. stom. Dorota Łukaszyk

profilaktyka stomatologiczna
leczenie zachowawcze
protezy zębowe
korony, mosty

Rejestracja telefoniczna:
☎ **602-500-719**

przyjęcia również w ramach NFZ: pon. 9-14; wt. i czw. 14-19

ammigo

www.ammigo.com.pl

FARBY LAKIERY
MATERIAŁY BUDOWLANE

Zapraszamy do naszych sklepów:

- Swarzędz ul. Grunwaldzka 13 tel. 61 817 26 72 bok@ammigo.com.pl
- Swarzędz ul. Warsztatowa 4 tel. 61 651 66 70 biuro@ammigo.com.pl